

Bulletin

Komory certifikovaných účetních
Legislativa — komentáře — informace

JE ČAS NA ZMĚNU S IFRS

Pomůžeme Vám při:

- / analýze dopadů při přechodu na IFRS
- / nastavení účetnictví pro plnění požadavků IFRS
- / kompletní implementaci IFRS
- / implementaci nově vydaných či aktualizovaných standardů IFRS
- / řešení komplikovaných účetních případů v oblasti IFRS
- / implementaci procesů pro získávání informací z dceřiných společností a jejich reporting mateřské společnosti

Obsah

Editorial 2

Legislativa komentáře

Úvod do daňových souvislostí svěřenských fondů 3

Ing. Martin Bureš

Deriváty v účetnictví a daních podnikatelů – pomůcka pro práci auditora 8

Ing. Lenka Kruntorádová, MBA

Zahájení daňové kontroly 18

Bc. Zdeněk Vondrák

Informace

Spolupráce více generací | Různé postoje, společné cíle 21

Ing. Romana Tichá

Zpracování osobních údajů – GDPR 32

Jakub Hejma

Byteca: Vaše brána do světa datové analytiky s Power BI 36

Česká umělá inteligence pomáhá účetním z celé republiky, dokážete ji využít i vy? 38

DAŇOVÁ & ÚČETNÍ firma roku ocení kreativitu a inovace 41

Zásady etického kodexu – odpovědnost za škodu 42

Ing. Michaela Martínková

Ze zákulisí

Představení etické komise 45

Ing. Michaela Martínková

Vzdělávání jako základ profesionality 46

Ing. Vendula Pešková

Konference 48

Ing. Jaromír Hrazdira

Zpráva o činnosti výboru 49

Ing. Jaromír Hrazdira

Informace o hospodaření Komory certifikovaných účetních, z.s. 52

Ing. Lenka Dvořáková

Vážené členky a členové,

dostává se Vám do rukou již třetí číslo bulletinu. Dovolte mi využít tento prostor k pozvánce na události, které máme před sebou. První z nich je Sněm naší Komory, který se koná 7. listopadu v našem sídle. Druhou komorovou akcí je vánoční odpoledne, které pro Vás připravujeme na symbolické datum 12. 12. 2023. Kromě možnosti setkat se navzájem Vám nabídneme přednášku k zamyšlení na téma „Jak bilancovat a správně si stanovit novoroční předsevzetí“. Pro ty, kteří nebudou moci přijet do našeho sídla nabídneme tuto přednášku i v online verzi. Doufáme, že úsměv na Vašich tvářích navodí k závěru odpoledne seminář z oboru právních věd vedený „zpívajícím advokátem“ JUDr. Ivo Jahelkou. Těšíme se na setkání s Vámi.

Nezapomínejme ani na vícedenní školení v hotelu Na Farmě. Připomínáme také možnost zapojit se do soutěže DAŇOVÁ & ÚČETNÍ firma roku 2023. Nechci Vás už nadále zdržovat od čtení zajímavých článků na témata rozšiřující odborné znalosti, pomáhající s osobním rozvojem, a nebo informující o dění v Komoře.

Nemohu se s Vámi rozloučit jinak než pozdravy z našich jazykových klubů
See you soon! Auf wiedersehen!

Přeji Vám příjemné čtení.

*Jaromír Hrazdira (Mirek)
předseda výboru*

Úvod do daňových souvislostí svěřenských fondů

V současné době můžeme sledovat využití svěřenských fondů v soukromé, v podnikatelské i veřejně prospěšné sféře. K jejich hlavnímu účelu patří ochrana majetku v zájmů obmyšlených, naplnění vůle zakladatele nebo činnosti s významným pozitivním dopadem pro společnost.

Připomeňme, že svěřenský fond („fond“) vzniká vyčleněním majetku z vlastnictví zakladatele fondu („zakladatel“). Svěřenský správce („správce“) se bude o majetek starat a spravovat ho. V dnešním článku se podíváme z pohledu fondu na

- daňové aspekty vyčlenění majetku do fondu (nebo zvýšení majetku fondu); a
- základní aspekty odepisování hmotného majetku.

Pro účely dnešního článku budeme předpokládat, že zakladatel i fond jsou českými daňovými rezidenty a neplátcí daně z přidané hodnoty (DPH) (tj. neřešíme tedy případný přeshraniční prvek ani případné aspekty DPH).

Daňové souvislosti vyčlenění majetku do fondu na straně fondu

Pokud se zakladatel rozhodne, že vyčlení svůj majetek do fondu (nebo zvýší majetek fondu), díváme se na tyto transakce z pohledu daně

z příjmů jako na vklad majetku do obchodní korporace (§ 21f odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů („ZDP“)). Pojďme si pojmy blíže představit

- **vyčlenění majetku do fondu** představuje situaci, kdy zakladatel prvotně vloží svůj majetek do fondu; a
- **zvýšení majetku fondu** představuje situaci, kdy zakladatel nebo jiná osoba dodatečně vloží majetek do již existujícího fondu.

Majetek může tedy do fondu vyčlenit zakladatel i jiná osoba, přičemž na jakékoli vyčlenění majetku při vzniku fondu a také v průběhu existence fondu se díváme jako na vklad majetku do obchodní korporace.

Pro účely tohoto článku budeme dále v textu jak vyčlenění majetku do fondu, tak zvýšení majetku fondu nazývat vyčleněním majetku do fondu. Vyčlenění majetku do fondu není předmětem daně z příjmů právnických osob („DPPO“), obdobně jako není předmětem DPPO vklad majetku do obchodní korporace. Vklad do obchodní korporace nepovažujeme za zdanitelný výnos (§ 23 odst. 1 ZDP), neboť se jedná pouze o rozvahovou operaci, která žádným způsobem neovlivňuje základ daně. Toto bylo

v důvodové zprávě potvrzeno také ze strany zákonodárců.

Příklad č. 1 – Daňové aspekty vyčlenění majetku na straně fondu

Pan Bohdan Wartburg založil Soukromý svě-
řenský fond BW vyčleněním svého osobního
automobilu Porsche Carrera GT do tohoto fondu.
Jaké má fond daňové povinnosti k DPPO ve
vztahu k vyčlenění majetku do fondu?

Vyčlenění osobního automobilu do fondu není
předmětem DPPO, neboť v tomto případě
postupujeme stejným způsobem jako v případě
vkladu majetku do obchodní korporace. Fond
tedy nebude mít žádné daňové povinnosti
k DPPO.

Základní aspekty daňového odepisování majetku na straně fondu

Fond můžeme zřídit „skoro“ na dobu neurčitou, přestože tuto dobu právní předpisy omezují na 99 let. Fond tedy může existovat po velice dlouhou dobu, v průběhu které uskutečňuje řadu transakcí, na základě kterých mohou vzniknout další daňové povinnosti. Daňový režim fondu ovlivňuje nejvíce účel, ke kterému byl fond založen, ať už účel

- veřejně prospěšný;
- soukromý (např. ochrana majetku); nebo
- investování (např. investiční fond).

Předpokládám, že majetek ve fondu bude obvykle v průběhu jeho trvání navyšován a rozšiřován správcem podle pokynů uvedených ve statutu fondu určených zejména právě pro správce. Jak jsme uváděli výše, během trvání fondu může zakladatel či jiná osoba zvýšit majetek fondu vyčleněním dalšího majetku. Takové zvýšení majetku považujeme za vklad a postupujeme stejným způsobem, jak jsme uváděli výše. Fond musí podávat daňové přiznání k DPPO ve standardních lhůtách, pokud mu vznikne daňová povinnost. Fond můžeme považovat za splnění stanovených podmínek mj. za

- veřejně prospěšného poplatníka („VPP“) (§ 17a ZDP); nebo
- základní investiční fond („ZIF“) (§ 17b ZDP).

Fond, který je VPP, **nemusí podávat** daňové přiznání k DPPO (§ 38mb odst. 1 ZDP), pokud má **pouze** výnosy, které

- nejsou předmětem DPPO;
- jsou osvobozené od DPPO; nebo
- jsou zdaňovány zvláštní sazbou daně („**srážková daň**“); a nemá povinnost uplatnit postup podle ustanovení § 23 odst. 3 písm. a) bodu 8. ZDP.

Základ daně fondu zjišťujeme z výsledku hospodaření, tedy z rozdílu mezi výnosy a náklady při

věcné a časové souvislosti s daným zdaňovacím obdobím. Fond považujeme za účetní jednotku (§ 1 odst. 2 písm. i) a písm. l) zákona o účetnictví 563/1991 Sb., o účetnictví), která musí vést účetnictví ode dne svého vzniku až do dne svého zániku.

Účetní výsledek hospodaření musíme dále upravit podle pravidel ZDP. Fondy obecně podléhají základní sazbě DPPO pro právnické osoby ve výši 19 % (od roku 2024 je navrhováno navýšení na 21 %), nicméně pokud fond považujeme za

- VPP, může si snížit základ daně až do výše 30 % základu daně maximálně 1 mil. Kč (§ 20 odst. 7 ZDP);
- ZIF v režimu zákona č. 240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech, může podléhat speciální sazbě DPPO pro ZIF ve výši 5 % (§ 21 odst. 2 ZDP).

Pojďme si udělat krátký exkurz do historie. Zákonodárci v původní novele ZDP (zákon č. 344/2013 Sb.) s účinností od 1. 1. 2014, která reagovala na přijetí zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, upravili daňový režim fondu odlišným způsobem. Podle původní novely zákonodárci postavili vyčlenění majetku do fondu mimo předmět DPPO (§ 18 odst. 2 písm. e) původního ZDP). Toto ustanovení sebou přinášelo mnoho nesnází od výkladových potíží až po porušení principu daňové neutrality, který důvodová zpráva k novelizovanému ZDP uváděla jako základní princip zdaňování fondů.

Za daňově neúčinné náklady považujeme (§ 25 odst. 1 písm. i) ZDP) náklady vynaložené na výnosy, které

- nejsou předmětem DPPO;
- jsou osvobozené DPPO; nebo
- jsou zdaňované srážkovou daní; a také

vynaložené na bezúplatný příjem, který

- není předmětem DPPO; nebo
- je osvobozený od DPPO.

Z toho vyplývala pro fondy nemilá skutečnost – nemožnost uplatnit si jakékoli daňově účinné

náklady souvisejícími s majetkem vyčleněným do fondu (nebo s majetkem zvyšujícím majetek fondu).

Tato situace se probírala v rámci jednání koordinačního výboru mezi zástupci Komory daňových poradců („KDP“) a Generálního finančního ředitelství („GFŘ“) 415/18.12.13 ze dne 23. 4. 2014 („KOOV“). Předkladatelé ze strany KDP správně poukazovali na fakt, že při striktním použití jazykového výkladu by fond zdaňoval v rámci své činnosti hrubé výnosy bez možnosti uplatnění souvisejících nákladů, pokud by je hradil z majetku vyčleněného do fondu zakladatelem (nebo jinou osobou). Takové zacházení by stavělo fond do nesrovnatelně horší pozice ve srovnání s jinými poplatníky. Z tohoto důvodu předkladatelé dospěli k závěru, že takový jazykový výklad je v přímém rozporu se smyslem a cílem zákonodárce a ustanovení by nemělo tímto způsobem na fond dopadat.

Nicméně GFŘ nechtělo ustoupit ze striktního výkladu znění ZDP. Podle názoru GFŘ nebylo možné překonat výkladové problémy s tímto ustanovením a daňové znevýhodnění šlo odstranit pouze novelizací ZDP. Tento, podle mého názoru nesmyslný, výklad byl zrušen další novelou ZDP s účinností od 1. 1. 2015, která

- odstranila ustanovení o vyjmutí z předmětu DPPO (§ 18 odst. 2 písm. e) původního znění ZDP); a
- doplnila ustanovení o stejném daňovém režimu vyčlenění majetku do fondu (nebo zvýšení majetku fondu) jako vklad majetku do obchodní korporace (§ 21f odst. 1 ZDP).

To nebyla jediná obtíž ustanovení § 18 odst. 2 ZDP účinného do konce roku 2014. Toto ustanovení dále zabraňovalo v daňovém odepisování majetku vyčleněného do fondu (nebo majetku zvyšujícím majetek fondu), přičemž za daňově účinné náklady jsme nemohli uznat

- účetní odpisy hmotného a nehmotného majetku, který byl nabyt bezúplatně, a tento bezúplatný příjem byl od daně z příjmů osvobozen nebo nebyl zahrnut do jejího předmětu (§ 25 odst. 1 písm. zp) ZDP); a

Legislativa komentáře

- hodnotu majetku, který neodpisujeme daňově ani účetně, který byl nabyt bezúplatně a tento bezúplatný příjem byl od daně osvobozen nebo nebyl zahrnut do jejího předmětu – např. pozemek (§ 25 odst. 1 písm. z) ZDP).

Za hmotný majetek vyloučený z odpisování jsme považovali dále hmotný majetek, jehož bezúplatné nabytí (§ 27 odst. j) původního znění ZDP)

- bylo od DPPO osvobozeno; nebo
- nebylo předmětem DPPO.

Z výše uvedeného vyplývá, že fond nemohl daňově odepisovat určité majetky. Nicméně současně zákonodárci doplnili povinnost fondu v pokračování v započatém daňovém odepisování po původním odepisovateli (§ 30 odst. 10 písm. b) bodu 4. původního znění ZDP) u hmotného majetku nabytého vyčleněním majetku do fondu (nebo zvýšením majetku fondu), pokud byl u

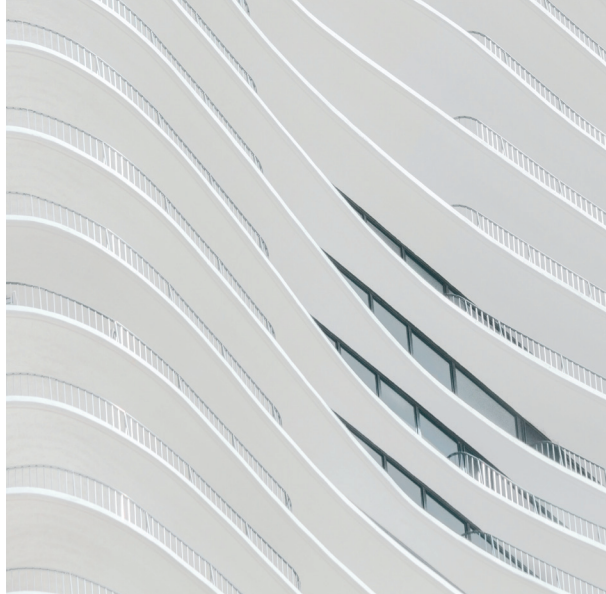
- fyzické osoby zahrnutý v obchodním majetku; nebo
- právnické osoby v jejím majetku.

Mohli jsme tedy pozorovat rozpor mezi různými ustanoveními ZDP. Fond

- nemohl určitý majetek daňově odepisovat (§ 27 odst. j původního znění ZDP); a současně
- mohl pokračovat v daňovém odepisování po původním vlastníkovi (§ 30 odst. 10 písm. b) bod 4. původního znění ZDP).

Podle důvodové zprávy nebyla záměrem zákonodárců nemožnost daňově odepisovat majetek fondu při vyčlenění majetku do fondu, přičemž cílem zákonodárců bylo umožnit daňově odepisovat majetek ve fondu, který původní odepisovatel vyčlenil v průběhu zdaňovacího období započatého v roce 2014.

Zákonodárci si výše uvedené problémy uvědomili a odstranili je v novele ZDP (zákon č. 267/2014 Sb.) účinné od 1. 1. 2015. V současné době fond může daňově odepisovat majetek vyčleněný do fondu (nebo majetek, o který byl zvýšen majetek fondu) podle stejných pravidel jako daňově

odepisování majetku vloženého do obchodní korporace.

Fond považujeme za odepisovatele (§ 28 odst. 1 písm. g) ZDP). Pokud byl vyčleňovaný majetek do fondu u původního odepisovatele, (i) fyzické osoby zahrnutý v jejím obchodním majetku (pro účely daně z příjmů); nebo (ii) právnické osoby v jejím majetku, fond pokračuje v daňovém odepisování započatém takovým původním odepisovatelem při zachování způsobu daňového odepisování (§ 30 odst. 10 písm. b) ZDP). Fond může daňově odepisovat také majetek, pokud původní odepisovatel nezačal daňově odepisovat.

Z praktického pohledu tedy fond v takovém případě přebírá vstupní cenu (resp. daňovou zůstatkovou cenu) příslušného hmotného majetku i zvolenou metodu daňového odepisování po původním odepisovateli (zakladateli/vyčleňovateli). Toto pravidlo platí pro vyčlenění hmotného majetku do fondu (resp. zvýšení majetku fondu) od veškerých právnických osob a od fyzických osob, u nichž byl příslušný hmotný majetek zařazen v jejich obchodním majetku.

Pokud fond musí pokračovat v daňovém odepisování, zakladatel/vyčleňovatel a fond mohou uplatnit každý pouze polovinu daňového odpisu příslušného hmotného majetku za příslušné zdaňovací období, ve kterém byl příslušný hmotný majetek vyčleněn do fondu (nebo byl zvýšen majetek fondu) (samozřejmě, pokud nedošlo

k vyčlenění k 1. dni příslušného zdaňovacího období (§ 26 odst. 7 písm. b) ZDP). Z praktického pohledu se tedy zakladatel/vyčleňovatel a SF o „plnou výši“ daňového odpisu příslušného hmotného majetku podělí rovným dílem (tj. každý půlku) bez ohledu na okamžik vyčlenění do fondu.

Příklad č. 2 – Daňové aspekty při vyčlenění hmotného majetku na straně fondu

Podnikatel, pan Igor Elegán založil v průběhu roku 2023 Soukromý rodinný svěřenský fond Elegán vyčleněním osobního automobilu Fiat Multipla I („**Fiat I**“), který měl zahrnutý ve svém obchodním majetku (pro účely daně z příjmů). Následně pan Elegán prodal fondu osobní automobil Fiat Multipla II („**Fiat II**“), který měl také zahrnutý ve svém obchodním majetku (pro účely daně z příjmů), za cenu obvyklou 100 tis. Kč.

Několik doplňujících údajů k 31. 12. 2022:

- vstupní cena automobilu Fiat I je 500 tis. Kč, jeho daňová zůstatková cena je 222,5 tis. Kč, a je rovnoměrně odepisován; a
- vstupní cena automobilu Fiat II je 500 tis. Kč, jeho daňová zůstatková cena je 111,25 tis. Kč a je rovnoměrně odepisován.

Jak bude fond odepisovat tyto hmotné majetky?
V případě automobilu

- Fiat I bude fond pokračovat v daňovém odepisování po panu Elegánovi. Fond tedy převezme vstupní cenu (resp. daňovou zůstatkovou cenu) Fiat I ve výši 500 tis. Kč, nadále bude uplatňovat rovnoměrné odpisy (předpokládáme, že fond používá Fiat I prokazatelně výhradně ke své podnikatelské činnosti) a za zdaňovací období roku 2023 uplatní poloviční výši ročního daňového odpisu Fiat I ve výši 56 125 Kč (tj. druhou polovinu daňového odpisu Fiat I za zdaňovací období roku 2023 ve výši 56 125 Kč uplatní pan Elegán) a daňová zůstatková cena Fiat I k 31. 12. 2023 u fondu bude tedy 111,25 tis. Kč; a
- Fiat II bude fond daňově odepisovat z kupní ceny 100 tis. Kč (předpokládáme, že fond používá Fiat II prokazatelně výhradně ke své podnikatelské činnosti) a může si zvolit také metodu uplatňování daňových odpisů, neboť automobil Fiat II nebyl vyčleněn, nýbrž nakoupen fondem. V tomto případě fond nepokračuje v daňovém odepisování po původním odpisovateli.

Závěr

Pojďme si na závěr zopakovat nejdůležitější body

- vyčlenění majetku do fondu **není předmětem** DPPO obdobně jako vklad majetku do obchodní korporace;
- fond může být z pohledu DPPO za splnění podmínek ZDP VPP nebo ZIF;
- při vyčlenění hmotného majetku do fondu (nebo zvýšení majetku fondu) pokračuje fond v daňovém odepisování tohoto majetku po původním odpisovateli při zachování způsobu odpisování, pokud ho vyčleňovatel měl součástí jeho obchodního majetku (pro účely daně z příjmů) – tedy u fyzické osoby zahrnutý v jejím obchodním majetku a u právnické osoby v jejím majetku.

*Ing. Martin Bureš
daňový poradce*

Deriváty v účetnictví a daních podnikatelů – pomůcka pro práci auditora

V posledních letech se čím dál více v účetnictví podnikatelů setkáváme s nástroji, které se snaží podnikatelům pomoci při eliminaci rizik – derivátové operace.

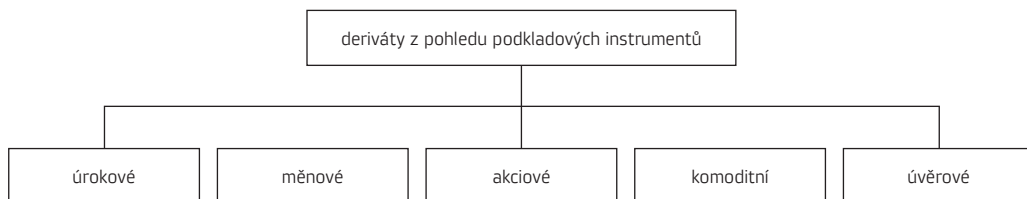
Jakkoli se jedná v posledním desetiletí v České republice o více a více používané finanční nástroje, přesto nelze říci, že by jejich účetní aspekty, a zejména daňové aspekty, byly zcela vyjasněny. Cílem tohoto příspěvku je tedy nastínit základní aspekty účtování a dále zdaňování derivátových operací, jakož i popsat způsoby vedení zajišťovacího účetnictví.

Účetnictví podnikatelů je v současné době v České republice řízeno několika způsoby. Základním předpisem upravující účetnictví je zákon č. 563/1991 Sb. ve znění p.p. O účetnictví ve znění p.p. Dále je účetnictví upravováno vyhláškou č. 500/2002 Sb. ve znění p.p. a dále je řízeno i řadou Českých účetních standardů (dále ČÚS) vydaných Ministerstvem financí ČR (dále MF). Pro oblast účtování derivátů je to přímo ČÚS č. 9. Nicméně v souladu s čl. 3 ČÚS č. 9 se přiměřeně použijí i postupy účtování podle vyhlášky 501/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona i účetnictví pro účetní jednotky, které jsou bankami a jinými finančními institucemi ve znění pozdějších předpisů a dále i ČÚS pro finanční instituce.

Zdaňování derivátů je v České republice řízeno zákonem č. 586/1992 Sb. ve znění p.p. a je nutné podotknout, že v důsledku jeho častých novel je celá situace při jejich zdaňování velmi

Graf 1 Základní členění derivátů

nepřehledná a ze samotného zákona jen velmi stěží zjistitelná. Je tedy nutné sáhnout do jiných odborných publikací, a co víc, nejlepším učitelem je samotná praxe autora práce, který se s derivátovými operacemi u podnikatelských subjektů setkává a je nucen jejich správné zdaňování a účtování řešit.

V teoretické části si nejdříve nastíníme, **co se vlastně za pojmem derivát skrývá**. Jedná se o kontrakt, jehož hodnota závisí (je derivována) na hodnotě podkladového aktiva. Finanční derivát je nástroj, který je spojen se specifickým finančním nástrojem, indikátorem nebo komoditou a představuje obchodování s finančním rizikem, a to prostřednictvím partnerů, kteří mají na dané riziko opačný názor. S jakými druhy derivátů se tedy můžeme v praxi setkat? Mohou to být buď: pevné termínové operace typu=kontrakty typu „musí-musí“, jedná se o forwardy, futures a swapy nebo opční termínové operace typu=kontrakty typu „může-musí“, jedná se o opce. Na názorném grafickém příkladu si ukážeme základní členění derivátů (graf 1).

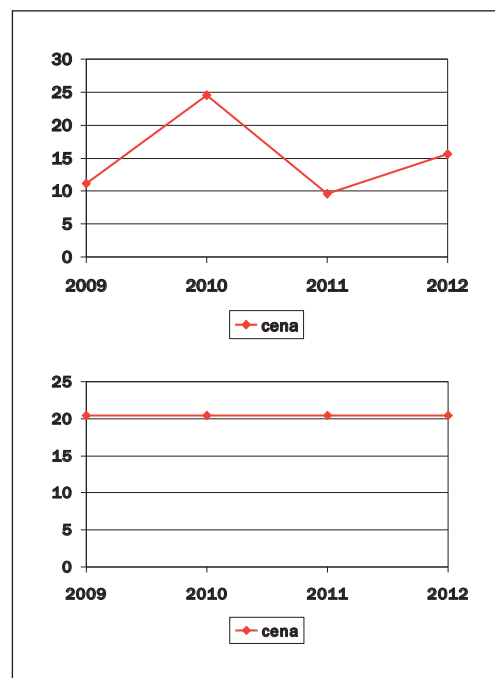
Základní význam derivátů je pak možné shrnout názorně dvěma grafy a sice vývoj ceny komodity PŘED (graf 2) a PO sjednání derivátu v čase t (graf 3).

Situace společnosti, která svůj majetek a závazky vykazuje v cizoměnových jednotkách, je z hlediska pohybu kursů u cizí měny poměrně složitá. Ptáte se proč? V důsledku nesouladu devizových aktiv a devizových pasív v rozvaze vzniká subjektu kursové riziko a tzv: OTEVŘENÁ DEVIZOVÁ POZICE – aktiva a pasiva v cizí měně nejsou VYROVNANÁ.

Tato situace je možná ze tří hledisek:

- A: z hlediska kvantitativního (aktiva-pohledávka ve výši 1 mil EUR, pasiva závazek ve výši 0,5 mil EUR)
- B: z hlediska doby splatnosti (aktiva pohledávka 1 mil EUR splatná za 3 měsíce, v pasivech je závazek stejné výše splatný za 12 měsíců)
- C: z hlediska typu a výše úročení (v aktivech je pohledávka ve stejné výši úročena jinak jako v pasivech závazek stejné výše).

Graf 2 a 3 Vývoj ceny komodity před a po sjednání derivátu v čase t

Legislativa komentáře

Příčemž otevřenou devizovou pozici můžeme členit na DLOUHOU a KRÁTKOU. Danou situaci si ukážeme na názorných příkladech:

Příklad č. 1

Subjekt A má aktiva v cizí měně VYŠŠÍ než pasiva v cizí měně: tzv. DLOUHÁ OTEVŘENÁ POZICE.

- Při znehodnocení domácí měny rostou výnosy z aktiv rychleji než náklady z pasiv – čistý kursový zisk ROSTE.
- při znehodnocení domácí měny klesají výnosy z aktiv rychleji než náklady z pasiv – čistý kursový zisk KLESÁ.

Příklad č. 2

Subjekt B má aktiva v cizí měně MENŠÍ než pasiva v cizí měně: tzv. KRÁTKÁ OTEVŘENÁ POZICE

- Při znehodnocení domácí měny rostou výnosy z aktiv pomaleji než náklady z pasiv – čistý kursový zisk KLESÁ.
- Při zhodnocení domácí měny klesají výnosy z aktiv pomaleji než náklady z pasiv – čistý kursový zisk ROSTE.

Tuto jistě rizikovou pozici lze řešit uzavřením devizové pozice. Taková situace může nastat v případě, pokud subjekt má sladěna devizová aktiva a devizová pasiva ze všech výše vyjmenovaných hledisek a pak mu nehrozí ŽÁDNÉ KURSOVÉ RIZIKO.

Vysvětlili jsme si tedy již podstatu derivátů a jejich význam. **Jak se nám jejich existence zobrazí v účetnictví podnikatelských subjektů?** Pro účtování derivátových operací budeme v účetnictví podnikatelů používat zejména následující účty:

účet 221 – Bankovní účty

účet 373 – Pohledávky a závazky z pevných termínovaných operací

účet 376.1 – Nakoupené nákupní opce

účet 376.2 – Nakoupené prodejní opce

účet 377.1 – Prodané nákupní opce

účet 377.2 – Prodané prodejní opce

účet 378 – Jiné pohledávky

účet 379 – Jiné závazky

účet 414 – Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků

účet 567 – Náklady z derivátových operací

účet 667 – Výnosy z derivátových operací

účet 75x – Podrozvahové pohledávky z derivátových operací

účet 76x – Podrozvahové závazky z derivátových operací

účet 799 – Evidenční účet podrozvahové evidence

V účetnictví podnikatelů v souvislosti s existencí derivátových operací je nutné u jednotlivých subjektů účtovat na podrozvahových i rozvahových účtech, a to od okamžiku jejich sjednání do okamžiku posledního vypořádání, ukončení, uplatnění, prodeje nebo zpětného nákupu.

Např. v okamžiku sjednání forwardu se vůbec neúčtuje na rozvahových účtech, ale pouze

Tabulka 1 Přecenění derivátů na reálnou hodnotu

Deriváty zajišťovací pro budoucí peněžní toky	KONTO -373, 376, 377	PŘECENĚNÍ ROZVÁŽNÉ -414
+ Podkladové aktivum či závazek zajištěný zajišťovacím derivátem	POHLEDÁVKA ZÁVAZEK	Dtto
Deriváty k obchodování na veřejném trhu a existující zajišťovací deriváty	KONTO -373, 376, 377	PŘECENĚNÍ VÝSLEDKOVÉ -567, 667
Deriváty k obchodování ostatní	KONTO -373, 376, 377	PŘECENĚNÍ ROZVÁŽNÉ -414

na účtech podrozvahových. Z hlediska dalšího účtování a dále z hlediska nutnosti jejich přečeňování v souladu s § 27 ZÚ k rozvážnému dni dále členíme deriváty na dvě základní skupiny, a sice: zajišťovací deriváty a deriváty k obchodování. Zatímco zajišťovací deriváty musí splňovat všechny následující podmínky: identifikaci zajišťovaných položek, identifikaci zajišťovacích nástrojů, přesné vymezení rizika, které je předmětem zajištění, způsob výpočtu efektivnosti a její doložení, u derivátů k obchodování se jedná zbytkově o deriváty, které nesplňují

tvrdé požadavky kladené na zajišťovací deriváty. Člení se na deriváty k obchodování na veřejném trhu a deriváty k obchodování ostatní. Dle toho, o jaký derivát se jedná, závisí i způsob přecenění derivátů k rozvážnému dni. Přehled přecenění derivátů k rozvážnému dni uvádím v přehledné tabulce 1.

Způsob zařazení a posléze přečeňování derivátů k rozvážnému dni do značné míry dále determinuje i **způsob zdanění** tohoto přecenění derivátů. Jak se deriváty zdaňují, najdeme v § 23 odst. 9 ZDP: „U poplatníků účtujících v soustavě podvojného účetnictví se výsledek hospodaření NEUPRAVUJE o oceňovací rozdíl ze změny reálné hodnoty:

- u cenného papíru s výjimkou směnek
- u derivátů a části majetku a závazků zajištěného derivátem“.

Z daného vyplývá, že jsou výsledkové účetní změny reálné hodnoty derivátů a CP JSOU PLNĚ DAŇOVĚ ÚČINNÉ. K této problematice se vyjádřilo i Ministerstvo financí ve svém stanovisku ze dne 23. 5. 2005: „Oceňovací rozdíly z derivátů sjednaných za účelem zajištění jsou daňově uznatelné. Nepoužijí se ustanovení o oceňovacích rozdílech vzniklých jinak než koupí: § 23, odst. 3 písm. c) bod 4, § 25 odst. 1 písm. zh) tj. oceňovací rozdíl vzniklý jinak než koupí.“

Nicméně pro **doložení zajišťovacích derivátů** je potřeba vést dokumentaci, ze které je zřejmé zjišťování efektivnosti zajištění. Efektivita se zjišťuje k následujícím datům:

1. k datu uzavření derivátu, tj. počátek zajišťovacího vztahu

2. k datu řádné účetní závěrky
3. v průběhu života derivátu (reporting) dobrovolně.

Obsah zajišťovací dokumentace rovněž není libovolný, vesměs je nutné, aby dokumentace obsahovala: smlouvy, výpočet reálné hodnoty derivátů i zajištěné položky, výpočet efektivnosti (nutný interval 80–125%), podklady pro zaúčtování – je nutná vazba na účetní doklady. Z daného je zřejmé, že podmínky pro existenci zajišťovacího derivátu jsou velmi přísné, v praxi se s nimi tudíž setkáváme mnohem méně, než s deriváty k obchodování, jejichž přecenění k rozvažnému dni vstupuje do základu daně poplatníků prostřednictvím účtu 567 a 667.

Již jsme si vysvětlili, co všechno a proč se stává derivátem a nyní několik slov o komoditách, se kterými se můžeme v praxi setkat a které bychom mohli zařadit mezi deriváty a které přesto deriváty nejsou. Jsou jimi zejména:

- Repo obchody § 80 vyhlášky 501/2002 Sb. – poskytnutí finančních aktiv jiných než hotovost za hotovost nebo jinou formu úhrady se současným závazkem přijmout tato finanční aktiva k určitému datu za částku rovnající se původní hotovosti nebo jiné formě úhrady a úroku – § 323a odst. 1 (e) obchodního zákoníku – „*Repo obchodem se rozumí prodej finančních nástrojů se současně sjednanou zpětnou koupí a koupě finančních nástrojů se současně sjednaným zpětným prodejem.*“
- Smlouvy o nákupu, prodeji nájmu HIM a NIM a zásob s výjimkou komodit, se kterými se může obchodovat na komoditních burzách (tj. zemědělské produkty, nerostné suroviny, drahé kovy, energie), kdy dochází k finančnímu vypořádání a neočekává se, že komodita bude skutečně dodána.
- Smlouvy o nákupu a prodeji vlastních akcií, které budou vypořádány jejich dodáním.
- Pojistné smlouvy.

Co představují a jak vznikly jednotlivé konkrétní deriváty? Mezi nejstarší derivát (vznik 18. století obchod se surovou bavlnou)

patří **forward**. Jedná se o závazek kupujícího koupit předmětné aktivum za předem stanovenou cenu. V den uzavření kontraktu subjekty sjednají všechny náležitosti, tj. objem obchodu, datum vypořádání a cenu-forwardový kurs. Nelze s ním obchodovat na organizovaném trhu, neboť kupní podmínky se nemusí líbit novému kupujícímu, obchody jsou uskutečňovány na trhu OTC (over the counter).

Dalším derivátem je **futures**. Odstraňuje malou obchodovatelnost forwardu. Jedná se vlastně o obchodovatelný forward, kdy podmínky obchodu jsou již standardizovány. Jsou obchodovány pouze na burze (lot-125000 EUR, 62500 GBP), a to pouze každou třetí středu v březnu, červnu, září a prosinci. Opět neexistuje právo volby a obchod musí proběhnout. V 95 % jsou vypořádány protipozicí a dojde k vypořádání zisku nebo ztráty-clearingová ústředna.

Nyní jsme již vyzbrojeni dostatkem teoretických znalostí a zbývá přikročit k jejich využití v praxi, tj. v účetnictví podnikatelského subjektu. Opět

si ukážeme tyto skutečnosti na konkrétních příkladech z praxe. Nejdříve si probereme účtování forwardu:

Příklad č. 1 Účtování forwardu

Společnost uzavřela s bankou měnový forward

Tabulka 2

OPERACE	ČÁSTKA	MD	D
1. Zaúčtování do podrozvahy – závazek v okamžiku sjednání kontraktu	1 575 000	790	76x
2. K 31.12. Zaúčtování přecenění derivátu	13444,00	373	414
3. K 31 12. Přecenění podrozvahového závazku	13444,00	799	76x
4. K 31.01. Vypořádání forwardu- stomo přecenění	13444,00	414	373
5. K 31.01. Nákup EUR za dohodnutý kurs	1 575 000	221	261
6. K 31.01. Odúčtování závazku z podrozvahy	1 575 000	76x	790

na nákup 50000,00 EUR. Forward byl uzavřen na období 6 měsíců, od 01. 08. 2010 do 31. 01. 2011, úroková míra na domácí měnu je 5% p.a. na eurová depozita je 10% p.a. K datu 1. 8. 2010 byl kurs ČNB 32,50 CZK/EUR k rozvahnému dni je aktuální kurs 32 CZK/EUR a k datu vypořádání byl stanoven kurs 1 EUR 31,50 Kč. Jedná se o zajišťovací derivát. (Tabulka 2.)

Přičemž výpočet hodnoty forwardu bude následující:

- A: Výpočet forwardového kursu:

$$32,50 \cdot (1 + 0,05 \cdot 180/360) / (1 + 0,1 \cdot 180/360) = 31,73 \text{ CZK/EUR}$$
- B: Reálná hodnota forwardu:

$$(32,00 - 31,73) \cdot 50000 / (1 + 0,05 \cdot 30/360) = 13444 \text{ Kč}$$
- C: Reálná hodnota forwardu k datu vypořádání:

$$(31,50 - 31,73) \cdot 50000 / (1 + 0,05 \cdot 0/360) = -11500 \text{ Kč}$$

Z výše uvedených výpočtů vyplývá, že společnost na sjednaném měnovém forwardu společnost prodělá 11500 Kč, vzhledem ke skutečnosti, že k datu vypořádání je aktuální tržní kurs výhodnější (31,50 Kč CZK/EUR) než ten, který si společnost sjednala s bankou (31,73 Kč CZK/EUR).

Dalším příkladem derivátu, se kterým se můžeme setkat, je otázka, zda sjednat **swapovou operaci**. O co se vlastně v praxi jedná? Swapy jsou členěny na tradiční – výměna měn, úrokové

Tabulka 3

OPERACE	ČÁSTKA	MD	D
1. Zaúčtování do podrozvahy	100	799	76x
2. Pořízení opce na nákup CP	10	376	221
3. Opce byla realizována a CP koupeny	100	251	221
4. Odúčtování závazku z podrozvahy	100	76x	799
5. Úbytek CP v ceně pořízení	100	561	251
6. Promítnutí opčního práva do nákladů	10	568	376
7. Tržba z prodeje CP	120	378	661

a měnové swapy. Jedná se v podstatě o domluvenou výměnu měny (aktiva) za předem stanovených podmínek. Obchodují se ve swapových domech – specializované dceřinné společnosti bank. Cenou swapů je swapová sazba – jedná se o rozdíl mezi forwardovým spotovým kursem. Alternativou ke swapu je přijetí krátkodobého úvěru. Swapová operace má však většinou výhodnější sazbu než úvěrová operace a není nutné při přeměně depozita do swapového aktiva hradit srážkovou daň z úroků z depozit. Kde se tedy v praxi můžeme s deriváty ve formě forwardu či swapu setkat?

- Zajištění (hedging) – hedger nakupuje či prodává devizu, aby uzavřel svou pozici
- Spekulace – spekulant pracuje s očekáváním – s budoucím vývojem kursu
- Arbitráž – zisků je dosahováno na základě předem známých kursů a úrokových sazeb.

Postup při rozhodování společnosti, zda využít úvěr či swap si opět ukážeme na příkladu:

Příklad č. 2 Rozhodování společnosti, zda použít úvěr či swap

Česká firma chce financovat investice v zahraničí a potřebuje úvěr ve výši 5 mil. GBP, naopak britská firma chce investovat v ČR a potřebuje úvěr ve výši 150 mil. Kč. Aktuální kurs je 30 CZK/GBP. Firmy mají dvě možnosti:

- Vezmou si úvěry v cizích měnách
 - Vezmou si úvěry v domácí měně a sjednají si měnový swap
- Úrokové sazby: úvěr v CZK úvěr v GBP
česká firma	4,0%	4,6%
britská firma	4,3%	4,2%
swap CZK	5,0%	
swap GBP	5,5%	

Česká firma: úrok 4,6%, swap /4-5+5,5=4,5%/-
česká firma ušetří ročně 0,1%

Tabulka 4

OPERACE	ČÁSTKA	MD/D
1. Zaúčtování do podrozvahy	100	799 /76x
2. Pořízení nákupní opce	10	376/379
3. Úhrada opční prémie	10	379/221
4. Nákupní opce nebyla realizována	10	567/376
5. Odúčtování závazku z podrozvahy	100	76x/799

Britská firma: úrok 4,3%, swap /4,2+5-
5,5=3,7%/-britská firma ušetří ročně 0,6%

Dalším druhem derivátu, se kterým se setkávám v účetnictví podnikatelských subjektů, jsou **opce**. Jedná se o právo, které, pokud jej vlastním, mě opravňuje ke koupi (opce na koupi), popř. k prodeji (opce na prodej) určitého aktiva v budoucnosti za dnes stanovenou cenu. Existuje zde právo volby, tak dle vývoje cen se rozhodnu, zda opci uplatním či nikoliv. Př.: vypsáním kupní opce na budoucí úrodu si farmář zajistí příznivou cenu a naopak, bude-li chtít prodat určité množství

obilí za předem sjednanou cenu, zakoupí si prodejní opci.

V účetnictví podnikatelů existují dvě speciální konta pro opce:

376 – Nákupní opce

377 – Prodejní opce

Jejich použití si opět ukážeme na praktických příkladech:

Příklad č. 3 Účtování o opcích k nákupu

Společnost uzavírá smlouvu o koupi cenných papírů za cenu 100 s odkládací podmínkou – právem, zda koupí či ne. Za právo opce je sjednána úplata ve výši 10. Právo uplatnění volby nákupu CP za dohodnutou cenu 100 se uskuteční 31. 3. 2010. Po 14 měsících byly CP prodány za 120. (Tabulka 3.)

Nákupní opce však nemusí být realizována a potom bude účtování provedeno v účetnictví podnikatele následujícím způsobem (Tabulka 4).

S dalším derivátem, se kterým se můžete v účetnictví podnikatelů setkat, jsou **opce k prodeji**. Opět si jejich účtování provedeme na praktickém příkladu:

Příklad č. 4 Účtování o opcích k prodeji

Sjednání opce na nákup cenných papírů za částku 10000,00 Kč mezi společností K (kupuje opci) a společností P (prodává opci). Právo opce u společnosti K A: nebylo využito, B: bylo využito a K akcie od P kupuje. Účtování u P. (Tabulka 5).

Příklad č. 5 Přecenění opcí na reálnou hodnotu

Rovněž u opcí je nutné k rozvahovému dni provést v souladu s § 27 ZÚ přecenění opcí na reálnou cenu. Jak bude postupovat společnost mající v rozvaze tento druh derivátu si opět ukážeme na názorném příkladu včetně jeho zaúčtování:

Společnost ABC s.r.o. nakoupila nákupní (A) a prodejní opci (B), obě za 10000,00 Kč. K rozvahovému dni tržní hodnota nákupní opce (A) klesla na 8000,00 Kč, u prodejní opce B se tržní hodnota zvýšila na 11000 Kč. (Tabulka 6.)

Výsledek hospodaření z dané operace – daňová ztráta ve výši 1000,00 Kč.

S Vámi, kdo jste dočetli až sem a nakoukli pod pokličku praktických dopadů derivátových operací v účetnictví podnikatelských subjektů, bych se chtěla podělit ještě o **názor auditora** na praktický dopad do jeho práce a potažmo i do jím vedeného auditorského spisu, tolik v současné době diskutovaného. Při formulování názoru auditora na auditovanou účetní závěrku společnosti auditor vychází z údajů finančního i manažerského účetnictví auditované společnosti a dále z uzavřených smluv. Hlavním problémem v oblasti účtování derivátových operací je právě absence smluv, které derivátové operace potvrzují a dále neexistence zajišťovací dokumentace. V souladu s IAPS 1012 Audit finančních derivátů může auditor vyjádřit výrok s výhradou nebo záporný výrok za situace, kdy účetní jednotka nevypracovala zajišťovací dokumentaci. V případě, že neexistují dostatečné informace, které by podpořily aplikaci zajišťovacího účetnictví, může auditor vydat výrok s výhradou, případně odmítnutí výroku. V tomto příspěvku jsou podrobně rozebrány

Tabulka 5 Účtování u P

A:

OPERACE	ČÁSTKA	MD/D
1. Zaúčtování do podrozvahy	1000	75x/799
2. Prodej opce	10	378/377
3. Inkaso opční prémie	10	221/378
4. Nevyužití opce	10	377/667
5. Odúčtování pohledávky z podrozvahy	1000	799/75x

B: Nebude účtován pouze účetní případ č. 3 a 4. a bude účtováno:

1. Prodej CP	1000	378/661
2. Úbytek CP v PC	xxx	561/061
3. Zúčtování opční prémie	10	377/667
4. Odúčtování pohledávky z podrozvahy	1000	799/75x

Tabulka 6

OPERACE	ČÁSTKA	MD/D
1. Pořízení nákupní opce	10000,00	376AE/325
2. Pořízení prodejní opce	10000,00	376AE/325
3. Úhrada za nakoupené opce	20000,00	32500/221
4. Snížení reálné hodnoty A	2000,00	567/376AE
5. Zvýšení reálné hodnoty B	1000, 00	376AE/667

oblasti práce auditora, ve kterých se auditor ve významné míře opírá o výsledky zkoumání veškerých podkladů auditované společnosti. Při posouzení vnitřního kontrolního systému účetní jednotky, vyjádření se k nepřetržitému trvání účetní jednotky a využití finanční analýzy podniku při formulování výroku auditora je nutné vzít v potaz i oblast derivátových operací, které jsou zatím určitou „popelkou“ auditorské práce. Dále příspěvek rovněž obsahuje praktické ukázky výstupů, se kterými se auditor může v oblasti derivátových operací potkat.

Ing. Lenka Kruntorádová, MBA

Zdroje

Literatura

SAGIT – cenné papíry a kapitálový trh

Ing. Jana Kunešová-Skálová – Účtování cenných papírů

Ing. Milan Skála – Zdanění cenných papírů

Ing. Jiří Strouhal – Deriváty v účetnictví podnikatelů

Ing. Pěva Čouková – Praktické příklady – Praxe lektora

Internetové publikace

K ČÚS 009 – Kovanicová a spol.

Internetové stránky

Komora auditorů České republiky

Dostupné z URL: <http://www.kacr.cz>

Ing. Lenka Kruntorádová, MBA

Auditorka, daňová poradkyně, odborná lektorka a soudní znalkyně oboru účetnictví, která má v oblasti daní a účetnictví 25 let zkušeností. Od roku 2000 vede prezenční kurzy daní, účetnictví a mezd. Odbornému školení se věnuje více než 12 let. Členka lektorského týmu 1. VOX. Je držitelkou absolventského titulu z Vysoké školy ekonomické, kde vystudovala Fakultu informatiky a statistiky. V roce 1996 získala Dekret auditora, následovně Osvědčení daňového poradce (1997) a poté Osvědčení znalce oboru ekonomie – odvětví účetní evidence (2001). Daněmi a účetnictvím se zabývá celou svou profesní dráhou. Pracuje jako jednatelka společnosti KLM Group SE a taktéž je členkou Komory daňových poradců a Komory auditorů. Účastníkům internetových seminářů může tedy předat jak své bohaté teoretické, tak i praktické zkušenosti.

Zahájení daňové kontroly

Daňová kontrola je procesní záležitost, které se všichni poplatníci, stejně tak jako účetní a daňoví poradci, obávají. Je to okamžik, kdy správce daně začne prověřovat to, jak si daňové subjekty daly záležet na kvalitě a hodnověrnosti účetnictví.

V současné době je ale nutné počítat s tím, že pokud už správce daně zahájí daňovou kontrolu, není to proto, že by existoval seznam daňových subjektů, podle kterého postupuje a chce se pouze přesvědčit, zda nemá daňový subjekt ve své evidenci nějaké nedostatky, ale je to proto, že již má nějakou skutečnost, kterou chce prověřit. Může to být nesoulad v rámci kontrolních hlášení, kdy může daňový subjekt obchodovat s podezřelým subjektem, nebo jeho dodavatel či odběratel má daňovou kontrolu a správce daně se chce přesvědčit, zda podklady jsou totožné na obou stranách. Je ale také možné, že správce daně má nějaké indicie přímo o daňovém subjektu, které mu zavádějí příčinu k zahájení daňové kontroly. Zde by ale správce daně měl nejprve daňový subjekt vyzvat k podání dodatečného daňového přiznání. Pokud má například důkaz o tom, že subjekt má v nákladech fakturu za reklamu, která nesplňuje všechny náležitosti, měl by nejprve zaslat výzvu, aby daňový subjekt opravil svoje účetnictví, tuto fakturu stornoval a podal dodatečné daňové přiznání. Teprve pak, pokud subjekt nereaguje nebo tuto nabídku odmítne, může správce daně daňovou kontrolu zahájit.

Okamžik zahájení je velmi důležitým prvkem v rámci daňové kontroly. Základním důvodem je, že má vliv na přerušení a obnovení běhu lhůty pro stanovení daně podle § 148 odst. 3 DR, dle kterého běží tříletá lhůta pro stanovení daně

znovu. Právní vymezení prekluzivní lhůty pro stanovení daně je odrazem principu právní jistoty, který dává daňovým subjektům jistotu, že po jejím uplynutí již výše daně zůstane nezměněna, a to bez ohledu na její správnost. Pokud prekluzivní lhůta uplyne, vytvoří překážku pro zahájení daňové kontroly. Daňová kontrola prováděná v době, kdy již uplynula lhůta k vyměření daně, je judikaturou považována za nezákonnou. K pre-

kluzi musí správce daně přihlížet z úřední povinnosti. Důležité ale je, že Daňový řád obsahuje několik ustanovení, které mohou tuto základní tříletou lhůtu podstatným způsobem prodloužit, proto by si daňový subjekt měl ověřit, zda jsou jeho některé roky opravdu v prekluzi. Dalším důležitým prvkem je, že po zahájení kontroly je nepřípustné podat dodatečné daňové přiznání dle § 141 odst.6 DŘ.

Daňová kontrola je obecně zahájena sepsáním protokolu o zahájení kontroly. Novela daňového řádu ale k 1. 1. 2021 zavedla i novinku, kdy je možné daňovou kontrolu zahájit i doručením oznámení o zahájení daňové kontroly do datové schránky. Podle důvodové zprávy ale tento způsob neznamená, že by správci daně obecně přešli od klasického zahájení sepsáním protokolu k doručování oznámení. Jedná se o možnost a spíše o obranu před nespolupracujícími poplatníky. Pokud by se tedy správce daně domluvil na zahájení a daňový subjekt by se opakovaně nedostavil, může správce daně bez dalšího poslat oznámení o zahájení daňové kontroly. Prakticky by to tedy mělo vypadat tak,

že správce daně kontaktuje daňový subjekt, že by chtěl zahájit daňovou kontrolu a zeptá se, zda se potkají nebo zda bude daňový subjekt souhlasit se zasláním zahájení daňové kontroly do datové schránky. Pokud by ale správce daně poslal oznámení o zahájení daňové kontroly rovnou do datové schránky bez jakékoliv předchozí komunikace s daňovým subjektem, není tento postup správný a je možné se proti němu úspěšně bránit.

Za platnosti zákona o správě daní a poplatků byla kontrola zahájena sepsáním protokolu. V praxi ale docházelo k tomu, že správce daně sepsal protokol o zahájení kontroly před koncem roku, ale skutečně začal provádět kontrolu až v roce následujícím. Soudy s touto praxí nesohlasily a rozhodovaly v tom smyslu, že pokud je kontrola zahájena, je nutné ji opravdu zahájit, vymezit rozsah a začít opravdu prověřovat rozhodné skutečnosti. Tomu odpovídalo i nové znění v daňovém řádu, kde zákonodárce přímo uvedl v §87 odst. 2: *Správce daně začne spolu se zahájením daňové kontroly, nebo bez zbytečného odkladu po tomto zahájení zjišťovat daňové povinnosti nebo prověřovat tvrzení daňového subjektu nebo jiné okolnosti rozhodné pro správné zjištění a stanovení daně.*

Tedy je správce daně povinen bezprostředně po zahájení kontroly tuto kontrolu opravdu provádět, ne ji zahájit pouze administrativně. Pokud tomu tak nebude, platí další ustanovení §87 DŘ, odst.3 *Pokud správce daně nezačne zjišťovat daňové povinnosti nebo prověřovat tvrzení daňového subjektu nebo jiné okolnosti rozhodné pro správné zjištění a stanovení daně za podmínek podle odstavce 2, účinek zahájení daňové kontroly na běh lhůty pro stanovení daně nastane až dnem, kdy k započetí takového zjišťování nebo prověřování dojde.* Tedy do češtiny přeloženo, pokud správce daně v lednu pouze sepsal protokol o zahájení daňové kontroly a skutečnosti začne opravdu prověřovat až v prosinci, bude kontrola skutečně zahájena až v prosinci. To si ale daňový subjekt musí dobře ohlídat, aby pak mohl namítat, že kontrola sice oficiálně skončila před skončením tříleté lhůty,

Bc. Zdeněk Vondrák, DiS.

Absolvent Právnické fakulty v Brně. Od roku 1992 působí jako OSVČ v oblasti vedení účetnictví a účetního poradenství, od roku 1999 daňový poradce. Lektor v daňové oblasti, autor odborných publikací. Specialista na správu daní, elektronickou komunikaci se státní správou, daňovou problematiku nemovitostí.

ale díky tomuto posunu prakticky skončila už po lhůtě pro možné doměření daně, tedy správce daně nemůže nic doměřovat.

Správce daně je povinen při zahájení kontroly také stanovit rozsah daňové kontroly. Tento pojem znamená, že správce daně předmět daňové kontroly prověřuje ve vymezeném rozsahu. Je tedy zákonnou povinností správce daně vymežit protokolem o ústním jednání, kterým je zahajována daňová kontrola, rozsah, ve kterém bude předmět daňové kontroly prověřován. Ve většině případů dochází při provádění daňové kontroly k zaměření kontrolních orgánů na důkazní prostředky v rozsahu, který se týká oblastí, kde se vyskytuje nejčastěji pochybení, a to ať již úmyslné nebo nedbalostní. Šíře vymezeného rozsahu může být různá, např. se zaměřením na výdajovou stránku či určitý typ nákladů, nebo může jít o celkové prověření všech důkazních prostředků relevantních pro určité daňové řízení. Rozsah kontroly lze v průběhu daňové kontroly stanoveným způsobem upřesnit (tzn. rozšířit či zúžit). Postup upřesnění rozsahu daňové kontroly musí odpovídat způsobu zahájení daňové kontroly, tedy opět protokolem.

Správce daně tedy například zahájí kontrolu na daň z příjmů právnických osob za rok 2022 v rozsahu odpisů hmotného majetku. Následně se rozhodne kontrolu rozšířit o kontrolu nákladů roku 2022. Musí tedy sepsat protokol a sezná-

mit daňový subjekt s rozšířením kontroly. Stanovení rozsahu daňové kontroly je tedy nutno považovat za velmi významné, neboť může mít vliv na další průběh daňového řízení, zejména pak pro oprávněnost provádění dalších, tzv. opakovaných daňových kontrol. Možnosti provádění kontrol ze strany správce daně nejsou tedy bezbřehé, správce daně nemůže zahájit opakovanou kontrolu kdykoli by se k tomu rozhodl.

Jak je tedy vidět, je okamžik zahájení daňové kontroly velmi významným prvkem, který může následně ovlivnit celý její průběh a výsledek, proto je nutné věnovat jeho provedení velkou pozornost.

Bc. Zdeněk Vondrák, DiS.

Spolupráce více generací | Různé postoje, společné cíle

Osobně jsem přesvědčena o tom, že na rozdílnost v postojích jednotlivých generací se svaluje více viny, než si zaslouží. Byť z délky a obsahu tohoto článku by se mohlo zdát, že stavím hranice mezi jednotlivé generace a že mezigenerační problematika je obrovský problém.

Věková skupina a umělé zařazení do škatulky určité generace je jen jedna z proměnných, která se podepisuje na spolupráci týmu a výkonu jednotlivce. Pro efektivní integraci zaměstnanců různých generací je důležité porozumět jejich charakteristikám, preferencím a motivacím. Ty sice nejsou pevné nebo univerzální, ale mohou poskytnout vhled do obecných trendů a vzorců. Když s nimi budeme aktivně pracovat, pak více generací na jednom pracovišti nemusí být zdrojem třecích ploch, ale zdrojem kreativity a inovací.

Díky delšímu produktivnímu věku se dnes setkávají na pracovišti čtyři, někdy dokonce až pět generací. Pracují spolu, nebo vedle sebe? Opravdu kvalitní spolupráce, která přispívá k dosahování očekávaných výsledků a spokojenosti a angažovanosti všech pracovníků, se neděje automaticky. Stojí za ní cílené každodenní úsilí manažera i jednotlivých členů týmu. To se týká jak homogenních týmů, tak týmů, které jsou složené z různých skupin lidí, které odlišuje nejen věk a s ním spojené zkušenosti, ale i osobnostní nastavení, pohlaví a další faktory. Mezigenerační spolupráce se stává náročnější i proto, že doma pod jednou střeou spolu dnes typicky žijí jen dvě generace.

Ta dnešní mládež...

Kolikrát jste toto slyšeli? Kolikrát jste si nad mladší generací nahlas povzdechli? Stesky na mladou generaci provázejí lidstvo od samého počátku. „*Mladí lidé o sobě mají vysoké mínění, protože ještě nemuseli sklonit hlavu před těžkostmi života,*“ napsal již Aristoteles. Dnešní dvacetiletí slyšají, že jsou rozmazlené „snowflakes“, nic nevydrží, jsou citliví na každé slovo a stále zírají do mobilů. Prakticky stejné výtky se sypaly na mileniály, z nichž těm nejstarším je dnes kolem čtyřiceti.

Jedna z teorií, proč se každá mladá generace v očích těch starších jeví negativně, hovoří o tom, že zodpovědnost lidí vzrůstá s věkem. Výsledek je, že v každé historické éře vidí starší lidé svou vlastní generaci jako zodpovědnější, než je současná mládež, jak uvádí studie Pew Research Center. Řekla bych, že tato úvaha je podpořena i tím, že také máme přirozenou tendenci zapomínat, svoje současné já promítáme do minulosti a mládež z naší doby si idealizujeme. „*Mladí nemohou vědět, jak člověk myslí a jak se cítí ve vyšším věku. Ale staří lidé se proviňují, když zapomínají, jaké to bylo být mladý,*“ píše J. K. Rowling v knize Harry Potter a Fénixův řád.

OK, boomer...

Většina náctiletých má jasný pohled na to, co jejich rodiče dělají špatně a jak oni rozhodně budou úplně, ale úplně jiní. Možná v tomto emocionálně náročném období pro většinu zúčastněných vzniká nálepkování a generalizování, které se přenáší i do pracovního procesu. A když si s odstupem času, často neradi, přiznáváme všechna ta gesta a chování, která máme podobná s rodiči nebo prvními šéfy, tak už jsme v těch stereotypch pěkně zajetí.

Má smysl se mezigenerační spoluprací zabývat?

Jako všechny odlišnosti, i věkové rozdíly, resp. podobnosti je potřeba vnímat a pracovat s nimi, protože ovlivňují celkovou dynamiku skupiny, vztahy mezi jednotlivci a podepisují se i na fungování vztahu podřízený-nadřízený.

Věkově podobné skupiny mohou být pro manažera na první pohled lákavé. Ale který zaměstnavatel si dneska může až tak výrazně vybírat. Navíc se ukazuje, že klíčem k růstu jsou vícegenerační pracovní síly. Studie společnosti Gartner potvrzuje, že vysoce inkluzivní prostředí může zlepšit výkonnost týmu až o 30%. Tato studie není jediná a myslím, že ani není pro nikoho překvapující.

Snažit se chápat, nakolik to, jak určité generace o věcech přemýšlejí a jak jejich přemýšlení a hodnoty ovlivňuje jejich chování, je určitě prospěšné. To ale neznamená, že je potřeba kvůli tomu přenastavovat všechny procesy, instalovat stolní fotbal nebo toto chování omlouvat. Jen je fajn vědět, s jakými kartami hrajeme. Jsou to vlastně takové vstupy do výsledkovky.

Jedním z přístupů, kterým se řídí mileniálové, je YOLO (You only live once). Do jejich chování se to často propisuje tak, že chtějí stihnout maximum věcí – není výjimkou, že začínají podnikat

při škole, k tomu studují více vysokých škol, ráno jdou fitka a večer meditují. Pro jinou skupinu stejné generace to naopak znamená životní styl, který by starší generace mohla nazvat bohémský. Chtějí, aby je práce hlavně bavila. Když mají peníze, rádi si dopřejí, a neřeší tolik kariérní růst. A pak se v tom vyznejte, když to jsou stále titíž mileniálové.

Co se říká o jednotlivých generacích

Podobně jako zavedené osobnostní charakteristiky měřené v různých testech ukazují, jaké tendence k chování bude mít extrovert a jaké introvert, tak s věkem to funguje podobně. Jde jen o statistiky, trendy. Proto berte níže uvedené škatulkování jako pomůcku k pochopení, ne jako účetní osnovu, do které musí vše přesně zapadat. Jsou to spíše sociologické popisy, byt

Tabulka 1

<p>Baby Boomers</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1946–1964 • 58–72 let 	<ul style="list-style-type: none"> • Vychovávali je rodiče, kteří oba chodili do práce. Poslouchali Beatles a „nevěřili nikomu, komu je přes třicet“. • Bývají materialisticky založení, jelikož od mala slyšali, že za války bylo všeho nedostatek a je potřeba vážit si věcí. Jsou konzervativnější a moderní technologie nepovažují za tak důležité jako mladší generace. • Očekávají stabilitu a úctu. Jsou loajální.
<p>Generace X (v ČR tzv. Husákovy děti)</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1965–1979 • 43–57 let 	<ul style="list-style-type: none"> • Prožili analogové dětství (s mončičáky a igračkem). Abbu, Europe, Madonnu a Elán poslouchali z kazetáku a desek. Módní trendy byly plísňáče vybělené chlórém a pro pravé džíny chodili do Tuzexu. • Pamatují socialismus i optimismus devadesátek – konečně mohli cestovat, podnikat, studovat. Právě oni se přestali masově ženit a vdávat a tuší, že ze státního důchodu nevyžijí. Mezi jejich hodnoty patří finanční zabezpečení, klidný život a vlastní bydlení. Rází heslo „nejdřív práce, potom zábava“. • Jsou zvyklí pracovat ve standardním režimu, byli u budování kapitalismu, kdy bylo normální pracovat přesčas. Jsou to lidé, u nichž se předpokládá, že vzhledem k věku budou věrní firmě a nepotřebují speciální přístup. • V zaměstnání je drží zajímavá náplň práce, finanční ohodnocení, zvyk, pohodlí nebo přístup nadřízeného a vlastní seberealizace. Motivuje je dobrý vztah s kolegy, možnost vidět výsledky vlastní práce, pochvala a ocenění. • Dnes zastávají většinu vedoucích funkcí. Jsou na vrcholu svých sil, někteří už začínají přemýšlet o nové fázi kariéry (podnikání, méně exponovaná pozice, důchod, part-time...)
<p>Generace Y (Mileniálové)</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1980–1994 • 29–42 let 	<ul style="list-style-type: none"> • Už jako děti se setkávali s internetem a počítači a tak mají světové trendy na dosah ruky • V ČR jde o první porevoluční generaci, která má téměř neomezené možnosti, a teď se pere s tím, jak si z nich co nejlépe vybrat. • Mileniálové jsou hladoví po úspěchu a nezávislosti. Motivuje je zajímavá náplň práce, oddělují pracovní a soukromý život, upřednostňují smysluplnost toho, co dělají. Starají se o své duševní zdraví. • Nestaví na formálním vzdělání, které by bylo předpokladem pro výkon kvalifikovaného zaměstnání. Za klíčové považují praktické dovednosti.
<p>Generace Z</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1995–2009 • 14–28 let 	<ul style="list-style-type: none"> • Chytrý telefon uměla „zetka“ ovládat dřív než vidličku. Mají své YouTube hvězdy. Informace čerpají z internetu, sledují videa (nebo je natáčejí), hrají videohry, visí na sociálních sítích. Jako první generace veřejně přiznávají, že se nechávají ovlivnit influencery. • Častěji, než bývalo zvykem, trpí úzkostmi a depresemi. • Lákají je nové zážitky. Milují novinky, zajímají je nové věci, myšlenky, hudba, podcasty, koníčky, zážitky. • Jde o generaci pragmatičtější, s uvědomělejším přístupem k životu. Podle McKinsey & Company chce 7 z 10 mladých po firmách odpovědnost v sociální a environmentální oblasti. • V porovnání se staršími generacemi jsou Z nejméně loajální. V práci očekávají rovnost a volnost. Jsou týmovější než generace Y. Mají ambici vše zorganizovat a zařídit. Úspěch je podle nich dán spoluprací s ostatními lidmi. Jejich očekávání od zaměstnavatele jsou vysoká. Jsou nároční na sebe i na zaměstnavatele a chtějí, aby byli aktivně podporováni v kariérním postupu.
<p>Generace Alfa</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2010–2024 	<ul style="list-style-type: none"> • Nejmladší generace dnešních dětí a teenagerů již bude vyrůstat ve světě ovlivňovaném mimo jiné třeba umělou inteligencí.

Zdroj: LMC, ČSÚ, Mojepsychologie

Informace

často podložené daty (hlavně pro mladší generace). Zároveň je nutné vnímat, že popisují to, co je pozorováno v dnešní době. O dopadech do budoucnosti můžeme zatím pouze spekulovat.

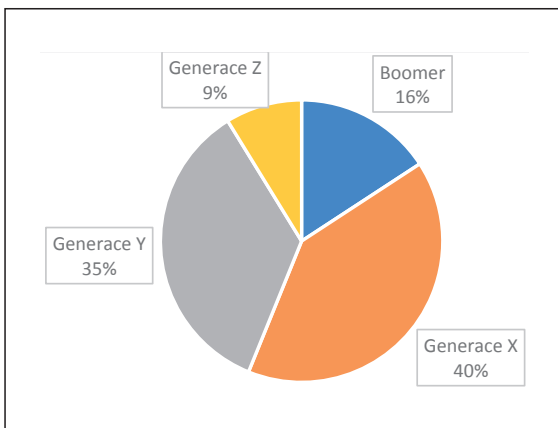
Vodítkem pro rozložení generací je to, co jedince v dané době nejvíce ovlivnilo. Samozřejmě, že mnoho našich postojů neodvisí jen od věku, ale také od prožívané zkušenosti. Třicetiletá dvojčata s podobnými zkušenostmi a ambicemi se budou velmi pravděpodobně v práci chovat jinak, když jedno dvojče žije single a druhé už vychovává dvě děti. Takže budme opatrní na stereotypy, které se mohou při vnímání generací vytvářet, ať už tím, že čteme články jako tento, nebo usuzujeme z vlastní zkušenosti.

Ukazuje se, že generační charakteristiky jsou nejvíce formovány technologiemi. Přesněji řečeno jejich vývojem a dostupností. A pozor, není to jen o internetu, sociálních sítích a umělé inteligenci. Patří sem i auta, která posilují mobilitu. Pračky a myčky nádobí, které šetří čas — ten pak můžeme věnovat něčemu jinému. Antikoncepční pilulka a mnohé další dřívější inovace jsou dneska běžné věci, které ale ve své době změnily chod světa.

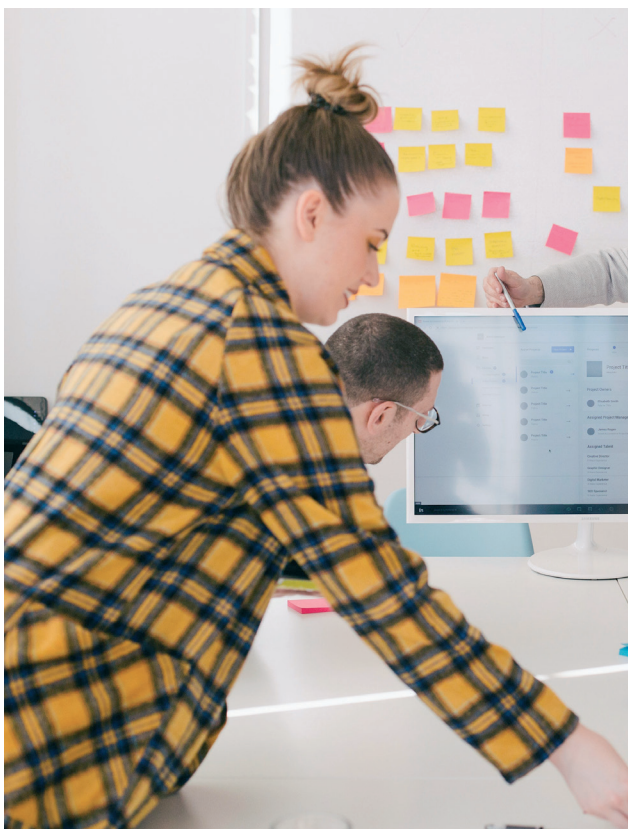
Čím podpořit mezigenerační spolupráci

Bylo by snadné to odbýt tím, že řídit spolupráci v týmu je primární kompetencí každého manažera a na věkové rozdíly uplatňovat obecné DEI principy organizace (Diversity-Equity-Inclusion). Inovace a odolnost organizace vyžadují vedoucí pracovníky, kteří dokážou řídit čtyři nebo pět generací. Manažery, kteří překonávají své vlastní bias (kognitivní zkresení) při náboru a samotném řízení týmu tj. neupřednostňují nikoho jen proto, že je podobného věku jako on/ona, má podobné pracovní i životní zkušenosti.

Graf 1

Je samozřejmě, že stavění mostů nemůže zůstat jen na manažerovi, ale potřebují se do něj zapojit i všichni členové týmu. Navíc interpersonální vztahy mezi dvěma jedinci za nikoho manažer neposílí a proaktivita leží na každém jednotlivci.

Uvědomit si současnou dynamiku týmu a vyhodnotit očekávaný interní i externí vývoj

- V jaké rozvojové fázi se tým nachází? Velmi zjednodušeně řečeno, je velký rozdíl v chování jednotlivců i očekávání od manažerské role, když se tým formuje nebo je stabilní. Mnoho týmů v dnešní době se do fázi forming+storming vrací stále častěji, protože jimi tým prochází nejenom při svém založení, ale také když do něj přibudou noví členové/ někdo odešel, když se změní manažer nebo významné vnitřní i vnější okolnosti.
- Jaké je současné věkové složení týmu? Jsou jednotlivé věkové skupiny početně stejně velké nebo jedna výrazně vyčnívá?
- Pokud má tým neformální autoritu, do které věkové skupiny patří? Má každá skupina svého neformálního lídra? Podporují se, respektují, nebo jdou proti sobě?
- S jakými týmy musí lidé z týmu spolupracovat?

vat? Jedná o tým výrazně mladší či starší v kontextu celé organizace?

- Jaké personální i organizační změny je možné očekávat a jaké budou pravděpodobné dopady na fungování týmu?
Kromě týmu samotného pak do hry vstupuje i role manažera. Jak se v dynamice skupiny projevuje jeho věk? Ke které ze skupin má lidsky, dobou strávenou v organizaci či odborně blíží?

Nastavit pravidla a standardy spolupráce, fungování na pracovišti a společné komunikace

Zkušenost z praxe týmového kouče mi ukazuje, že jasno v tom, jak spolu fungovat, aby bylo dosahováno očekávaných výsledků, je výrazně podceňovaná kapitola týmové práce. Spousta věcí se tak nějak předpokládá, bylo to tak vždycky.

Není možné, aby část týmu byla na Slacku, další část věci řešila u kávovaru a pro další skupinu bylo směrodatné jen to, co dostane emailem. Vřele doporučuji se na těchto standardech společně dohodnout. Pokud situace neumožní společnou dohodu, pak je na manažerovi, aby o těchto standardech tým informoval a také vyžadoval jejich plnění.

Jednoduchá a transparentní pravidla oceníte pro komunikaci, pracovní dobu, dress-code, eskalaci problémů či výklad toho, co znamená práce na home-office. Pro mnoho manažerů není snadné dávat feedback, tím spíš, když se firmě třeba právě nedaří. Když se máte k čemu odvolat, snáze se poukazuje na nevhodné chování a v rozhovoru snadněji zůstáváte na úrovni objektivních faktů.

Daná pravidla také pomohou s onboardingem nových kolegů a ušetří mnoho otevřených i skrytých konfliktů.

Informace

Aktivně zdůrazňovat to, co máme společné

Pracujeme pro stejnou firmu, pro stejný tým. Máme stejné nebo podobné úkoly a zákazníky. Již z toho vyplývá, že společných hodnot a zájmů máme víc, než je na první pohled patrné. I proto je potřeba si je připomínat.

Můžeme mít i podobné pracovní i mimopracovní trable, u kterých oceníme pomoc kolegy nebo nás posune jeho náhled. Pociť, že na to nejsme sami, je velmi úlevný.

Respektovat a využívat silné stránky jednotlivců

Respekt se nenařizuje. Kultura vzájemného respektu a uznání silných stránek, dovedností a zkušeností vzniká společnými prožitky, proto je třeba aktivně vytvářet a vyhledávat příležitosti pro spolupráci a učení.

Můžete podporovat mentoring a koučování napříč generacemi, kde se zaměstnanci mohou vzájemně učit ze svých silných stránek a poznatků. Můžete například spojit pracovníka z generace baby boomer s pracovníkem generace mileniálů, aby si vyměnili znalosti o vedení a inovacích, nebo pracovníka z generace X s pracovníkem z generace Z, aby si vyměnili dovednosti v oblasti projektového řízení a digitálních nástrojů.

Spolupráci mohou podpořit i teambuildové akce, dobrovolnický den nebo sportovní a rodinné dny. Jen je třeba správná míra citlivosti na četnost a program, protože z dobrého úmyslu se může snadno stát propadák – pokud zapomenete, že ne všichni se chtějí po práci bavit stejně, mají stejné síly a chuť trávit s kolegy mimopracovní čas. Protože se nemůžete zavděčit všem, je vhodné zapojit do plánování i účastníky a dát jasné hranice, co je povinné a co dobrovolné. Volíte-li kompromisní program, často se stane, že není spokojen nikdo, proto může být prospěšné vyjít vstříc více jedné skupině a příště druhé.

Pokud máte doma potomky s větším věkovým rozdílem, určitě můžete z této zkušenosti čerpat.

Budovat důvěru a psychologické bezpečí

Jak zjistila společnost Google ve své celopodnikové dvouleté studii, psychologické bezpečí je klíčem k vysoce výkonným týmům, snížení fluktuace a zvýšení ziskovosti. Když zaměstnanci různých generací navzájem odmítají své příspěvky jako naivní nebo naopak zastaralé, narůstá zášť a klesá důvěra.

Vytvořením psychologicky bezpečného týmového prostředí mohou manažeři vybudovat důvěru pro přijetí širších perspektiv, nových nápadů a odlišných postojů – bez odsuzování – a vyhnout se setrvačnosti skupinového myšlení. Nejenom pro hledání nových cest a učení se z chyb při expertní práci, ale také při hledání

cest pro spolupráci a respektování jedinečnosti individualit.

Lidé jsou otevřenější přinášet témata, která jim leží na srdci (pozitivní i negativní), konstruktivně o nich diskutovat a společně hledat řešení. Tím se vyhnete tomu, aby zpočátku malé a vlastně bezvýznamné situace narostly do takových konfliktů, které je nutné radikálně řešit.

Nastavit podmínky a procesy, aby kvalitní zaměstnanci neměli potřebu odcházet

Nebudme jako mobilní operátoři, kteří mají plno atraktivních nabídek pro nové zákazníky a stávajícím jen pravidelně posílají faktury a občas se vám snaží nabídnout zaručeně atraktivní balíček služeb, které vůbec nepotřebujete. A když se rozhodnete odejít, tak jen zíráte, jak dokážou být flexibilní s cenou.

Více lidí na pracovním trhu nebude a právě pozice účetních jsou aktuálně jednou z neobsazovaných pozic. Ano, vždy se najde určitá skupina lidí, která půjde za každou korunou navíc. Jsou ale i tací, kteří ocení, že jim firma vychází vstříc a má příjemnou pracovní atmosféru. Určitě se vyplatí se snažit o to, aby generace Boomers a X zůstaly aktivní i přes možný odchod do důchodu, protože právě oni s přibývajícím věkem budou do práce chodit jen tehdy, když tam budou „chodit rádi“. Pro Zetka zase potřebujete připravit prostředí, kdy se budou moci stále něčemu novému učit.

Benefity nad rámec zákoníku práce, které si mohou pracovníci volit podle své aktuální životně-pracovní fáze, mohou pomoci udržet zaměstnance. Klíčové je, aby se žádná z věkových skupin necítila znevýhodněna. Pečovatelská dovolená, programy důchodového spoření, zdravotní prohlídky zaměřené na fyzické i duševní zdraví. Benefity lze postavit tak, že je na zaměstnanci, jak si vybere „volné dny navíc“, aniž by například uváděl, zda pečuje o nemocné dítě nebo stárnoucí rodiče.

Flexibilní rozložení pracovní doby, práce z kanceláře a z domova, zkrácené úvazky nebo sdílená místa

Flexibilní pracovní doba je jedním ze způsobů, jak pomoci zaměstnancům všech věkových kategorií. Ve finále je jedno, zda lidé, kterým pracovní náplň dovoluje si ji rozložit do více hodin, delší přestávky využijí k zařizování věcí okolo školních povinností dětí nebo uleví bolavým zádkům, vyčerpané hlavě a očím procházkou nebo prostým odpojením se od pracovní agendy a koukáním z okna.

Covid nám ukázal, co všechno je možné, a post-covidovou dobu spousta firem využívá k tomu, aby z věcí, které byly neobvyklé, nastavila stabilní říditelný vzájemně výhodný proces. Ukazuje se, že to není tak snadné a vyžaduje to odpovědnost zaměstnance i zaměstnavatele. Pro zaměstnance může být lákavé zůstat v zaměstnání díky programům postupného odchodu do důchodu nebo naopak skloubit studium nebo péči o děti s prací.

Někdy stačí **drobné úpravy a zásahy v ergonomickém designu pracoviště**, které mohou zlepšit a prodloužit pohodu pracovníků a ve výsledku zvýšit i produktivitu. Tyto zásahy mohou zahrnovat vše od zlepšení ergonomie (např. kancelářské židle, monitory) až po osvětlení (tj. typ světla) a přístup k přirozenému světlu.

A pro co se rozhodnout? Nerozhodujte to za zavřenými dveřmi, nevytvářejte domněnky a ptejte se těch, kterých se to týká. Náš mozek totiž miluje, když se může rozhodovat podle sebe. Podle David Rocka, autora modelu SCARF (Status, Certainty, Autonomy, Relatedness, Fairness), je autonomie jednou z pěti sociálních potřeb, kterou náš mozek potřebuje mít naplněnou k tomu, aby se jedinec necítil ve stavu ohrožení.

Role manažera je nejen o těchto záležitostech transparentně rozhodovat a nastavovat je, ale také o nich otevřeně komunikovat a netolerovat, aby byly vnímány jako forma protekce nebo úlevy.

Mezigenerační konflikty

Patrick Lencioni uvádí obavu z konfliktu a nekonstruktivně řešený konflikt jako jednu z pěti příčin selhávání týmů. Když se dostanete do konfliktu s kolegou z jiné generace, je snadné předpokládat, že veškeré neshody mezi vámi jsou způsobeny věkovým rozdílem. Jak si ale můžete být jisti, že se jedná o generační konflikt? Prvním krokem je vyvarovat se stereotypů. Pro mozek je totiž snadné dělat závěry z toho, co je viditelné a rychle přispěchá s vysvětlením, že za to může věkový rozdíl.

Kámen úrazu bývá ve většině případů v něčem jiném. Zeptejte se sami sebe, co dalšího se mezi vámi a vaším spolupracovníkem může odehrávat, a uvědomte si, že mezi lidmi často vzniká běžné – a produktivní – napětí. Pak se snažte podívat s nadhledem na konkrétní problematiku a zaměřte se na společný cíl, na kterém vám oběma záleží. A věnujte čas a někdy i odvahu tomu, abyste si jasně řekli, jak budete spolupracovat, abyste se vyhnuli dalším nedorozuměním a mylným představám.

Když je váš šéf mladší než vy

Situace, kdy vám začne šéfovat mladší člověk, je často náročná i pro ty, kteří jinak mezigenerační spolupráci zvládají dobře. Mladších ředitelů, kterých je již dnes hodně v technologických firmách a ve start-upech, bude přibývat. Je to potenciálně nepříjemná situace, ale ve skutečnosti nemusí být.

Nepodléhejte stereotypům a nepředpokládejte, že bude špatným nadřízeným jen proto, že je mladší. Proč vyrábět problémy dříve, než je máte? Myslete pozitivně. A pokud si nemůžete pomoci a přemýšlíte o tom stále, zeptejte se sami sebe. Co mě skutečně trápí? Mysl/a jsem si na tu pozici já? Odpověď často zní ne – zejména

na pokud se blížíte konci kariéry a chcete zpomalit.

Nezavrhujte ani své pocity a aktivně s nimi pracujte, aby z vás nevybublaly v nejméně vhodné chvíli a nebrzdily vaši produktivitu. Mít mladšího nadřízeného – zvláště když je to člověk ve věku vašeho syna nebo dcery – může být situace nabitá emocemi, takže se s ní musíte vypořádat na emocionální úrovni. Často je užitečné promluvit si s přáteli a kolegy, kteří si prošli něčím podobným. Vyhledejte však lidi, kteří mohou nabídnout užitečné návrhy, podporu a rady. Rozhodně ne ty, se kterými si budete jen notovat, jak je to strašné a jak jste si to nezasloužili.

Nezapomeňte, že nejde jen o vás. Váš nadřízený se může cítit stejně nekomfortně a dokonce být i lehce zasařen vaší úrovní zkušeností. Buďte k těmto pocitům citliví a projeďte trochu pokory a respektu. Uvědomte si, že vy i váš nadřízený máte různé talenty a schopnosti, které každý

z vás přináší. Vy můžete mít hlubší odborné dovednosti, zatímco váš nadřízený má třeba širší soubor manažerských dovedností.

Poskytujte relevantní informace. Jedním z nejlepších způsobů, jak podpořit svého mladšího a možná méně zkušeného nadřízeného, je říkat mu o věcech, které ještě neví. Vaše zkušenosti vám dodávají důvěryhodnost. Využijte ji k tomu, abyste byli užiteční. Informace, které můžete nabídnout, mohou být historické, například rady, jak se orientovat v podrobnostech smlouvy s dlouholetým klientem, ale i vztahové. Vyhněte se povýšenosti nebo tomu, abyste působili jako všeználek. Nepoučujte a buďte konkrétní a věcní – obecné výroky se špatně poslouchají. Můžete použít třeba tuto osnovu: S tímto zákazníkem jsme už takovou situaci měli. Stalo se toto. Tohle jsem si tehdy myslel. A tady byl výsledek.

Ať je nadřízený mladší nebo starší, přistupujte k tomuto vztahu, jako ke každému jinému

Informace

obchodnímu vztahu. Přispívejte k jeho/jejímu úspěchu. Vaším cílem je a spolupracovat s ním na tom, aby váš tým a organizace byly úspěšné. Chcete-li podpořit tento druh partnerství, pochopte, jaké má váš nadřízený problémy, a navrhujte mu řešení. Přicházejte nápady, které vašemu nadřízenému uvolní prostor, aby se mohl věnovat jiným věcem.

Aby nám bylo společně dobře

Ano, když jsme mezi vrstevníky, tak se smějeme jiným věcem. Ale jako lidé jsme si mnohem více podobní než rozdílní. Chceme práci, na které záleží. Chceme flexibilitu. Chceme se cítit přijatí a mít podporu, když ji potřebujeme. Chceme ocenění. Chceme dobrou kávu.

Žádná z těchto věcí není přísně vázána na jedinou generaci. Jistě, existují určité rozdíly v tom, co lidé chtějí v různých životních fázích

nebo v návaznosti na svou osobnost. Je jasné, že dvacetiletí a šedesátiletí dělají po pracovní době jiné věci. Mají jiné zájmy, způsob uvažování, tempo a pravděpodobně vyznávají jiné hodnoty.

Ale občas mám pocit, že jsme prostě zapoměli, že lidé jsou hlavně lidé. A bychom věděli, s kým skutečně spolu-pracujeme, musíme se o druhé zajímat, ptát se, jak se jim daří nebo co je trápí.

Ke komu z kolegů a kolegyně budete od zítřka tolerantnější? S kým strávíte u kávovaru víc času, abyste se o sobě něco dozvěděli?

Ing. Romana Tichá

Zdroje:

LMC

MojePsychologie

ČSÚ

HBR

Ipsos

Internetové zdroje různých autorů

Ing. Romana Tichá

Více než 15 let působila na strategických pozicích v nadnárodních společnostech (Ford Motor Company, ING Bank). Od roku 2012 podporuje profesionály, kteří chtějí vzít svou spokojenost a úspěch do vlastních rukou. Absolvovala koučovací vzdělání v prestižních institucích a dosáhla PCC certifikace u International Coach Federation. Specializuje se na koučink ve firemním a podnikatelském prostředí, rozvoj týmové spolupráce a kariérní růst manažerů a seniorních odborníků (leadership, job search, onboarding). Zaměřuje se na stress management a prevenci syndromu vyhoření, specifika práce z domova nebo hybridní spolupráce. Zajímá se o aplikaci poznatků z neurovědy do práce s návyky, se změnou, učení se dospělých a psychologickému bezpečí.

Vánoční setkání KCÚ

12. prosince 2023 od 14 hodin
Sídlo KCÚ (Vinohradská 2022/125, Praha 3)

Program

Kromě možnosti se setkat s kolegy a malého občerstvení je pro Vás připravený program:

15.00–17.00

Jak hodnotit rok a jak si stanovit cíle pro ten následující – kde nás **Ing. Romana Tichá** s úsměvem a duchem Vánoc provede záladnostmi sebehodnocení a stanovování cílů – pro ty, co se nebudou mocí účastnit osobně bude tato část v případě zájmu přenášena i online.

17.45–19.00

Seminářem z oboru právních věd aneb úsměvy ze soudních spisů nás provede „zpívající advokát“ **JUDr. Ivo Jahelka**.

Registraci je nutno provést nejpozději do pátku 8. 12. 2023.

Zpracování osobních údajů – GDPR

Zpracování osobních údajů v současnosti provádí de facto každý subjekt bez ohledu na jeho formu podnikání. Ochrana osobních údajů z pohledu legislativy se v rámci Evropy postupně vyvíjí více než pět dekad. Rozsah i prostředky zpracování osobních údajů se za toto období zásadně změnily. Ochrana osobních údajů s jednotným přístupem nejen napříč naším kontinentem je tudíž nezbytným a nevyhnutelným východiskem.

Osobní údaje z pohledu GDPR

Za osobní údaje obecně považujeme jméno a příjmení, adresu, trvalé bydliště, doručovací adresu, pohlaví, datum narození, rodné číslo, osobní stav, zdravotní znevýhodnění, e-mailovou adresu (zvláště pokud obsahuje například jméno a firmu), telefonní číslo – soukromé i pracovní, identifikátory vydané státem: identifikační číslo, DIČ, číslo občanského průkazu, číslo řidičského průkazu, číslo cestovního pasu, vzdělání, příjem ze zaměstnání (mzda, plat), příjem z důchodu a jiné.

Za osobní údaje zvláštní kategorie považujeme údaje o rasovém či etnickém původu, náboženské vyznání, členství v odborech, zdravotní stav - údaje o tělesném nebo duševním zdraví, o poskytnutí zdravotních služeb, sexuální orientace, trestní delikty, pravomocná odsouzení. Výše uvedený výčet naznačuje, že v rámci agendy účetních dochází ke zpracování nejen obecných osobních údajů, ale také osobních údajů zvláštní kategorie.

Zpracování osobních údajů

Zpracováním osobních údajů je myšlena jakákoli operace nebo soubor operací s osobními údaji nebo soubory osobních údajů, který je prová-

děň pomocí či bez pomoci automatizovaných postupů, jako je shromáždění, zaznamenání, uspořádání, strukturování, uložení, přizpůsobení nebo pozměnění, vyhledání, nahlédnutí, použití, zpřístupnění přenosem, šíření nebo jakékoli jiné zpřístupnění, seřazení či zkombinování, omezení, výmaz nebo zničení.

Zpracování ve smyslu Obecného nařízení však nelze chápat jako jakékoli nakládání s osobním údajem. Zpracování osobních údajů je nutné považovat již za sofistikovanější činnost, kterou správce s osobními údaji provádí za určitým účelem a z určitého pohledu tak činí systematicky. Pro nakládání s osobními údaji způsobem, který není zpracováním, poskytuje ochranu např. zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Obecným nařízením se tak jako správci řídí pouze subjekty, které osobní údaje zpracovávají ve smyslu definice zpracování.

Subjekt údajů

Za subjektu údajů je považována fyzická osoba, které se osobní údaje týkají. Subjekt údajů není

právníká osoba. Údaje vztahující se k právníké osobě tak nejsou osobními údaji. Osobní údaje mohou být pouze ve vztahu k žijící fyzické osobě, jelikož Obecné nařízení vylučuje svoji působnost na údaje o zesnulých osobách.

Správce a zpracovatel

Správce osobních údajů určuje účely a prostředky, pro než se zpracování osobních údajů provádí. Zpracovatel zpracovává osobní údaje na základě pověření správcem. Zpracování provádí pouze pro konkrétní účely a za použití prostředků, které ujednal se správcem osobních údajů.

Účetní (poradce) v roli zpracovatele vystupuje v situacích, kdy jej smlouva zavazuje k:

- Zpracování/vedení účetnictví, subjektem údajů v tomto případě jsou obchodní partneři klienta (správce), který je správcem osobních údajů
- Zpracování mezd, subjektem údajů v tomto případě jsou zaměstnanci klienta (správce), který je správcem osobních údajů

Účetní (poradce) je v roli správce např. v následujících situacích:

- Poskytování daňového (účetního) poradenství, subjektem údajů je klient
- Zpracování daňových tvrzení/přiznání, subjektem údajů je klient
- Zaslání obchodních sdělení (marketing), subjektem údajů je klient

Výše uvedené definice některých pojmů jasně říkají, že v oblasti účetnictví dochází ke zpracování osobních údajů jak kategorie obecné, tak kategorie zvláštní. Většina zpracování dnes probíhá digitálně. Kybernetické hrozby, resp. rizika bezpečnostního incidentu, jsou čím dál tím více aktuální.

Kybernetická bezpečnost

Kybernetické hrozby se mohou projevat mnoha způsoby. Správná implementace GDPR předpokládá porovnání aktuálního stavu ochrany osobních údajů s požadavky vycházejícími z nařízení. Pravděpodobnost, že se z kybernetické hrozby stane bezpečnostní incident, by měla odpovídat sestavenému katalogu hrozeb. Zároveň by měla společnost zhodnotit, zdali jsou náklady implementace nápravného řešení přiměřené a zdali jsou či nejsou rizika akceptovatelná.

Informační a počítačové hrozby

Mezi nejčastěji skloňované informační a počítačové hrozby patří malware či ransomware. Software, který obsahuje škodlivý kód, který pachateli umožní poškození aktiv či sledování aktivity uživatele. Takto infikovaný počítač dokáže napadat ostatní počítače v síti. Příznakem takového útoku může být vyšší zátěž počítače (procesoru, grafické karty), časté přehřívání či zdánlivě bezdůvodné chlazení počítače na maximální úrovni.

Dalším velmi často diskutovaným problémem bývá Phishing. Útok, který se zaměřuje na získání údajů uživatele – nejčastěji přístupová hesla. Phishing bývá nejčastěji veden přes email. Vhodná opatření proti těmto hrozbám představuje následující soubor opatření:

- Webový monitoring – kontrola přístupu: Pakliže má vaše společnost více zaměstnanců, je vhodné monitorovat a řídit přístup z pracovních stanic na internet. Nežřídky mají zaměstnanci ve svém volnu tendenci „brouzdat po webech“, kde může nevědomky dojít k infikování webu.
- Odborně nastavený firewall, antivirový software, který zabrání stahování potenciálně rizikových souborů či znemožní instalaci neověřeného software.
- Sken veškerých emailových příloh – nebez-

pečný software se s oblibou šíří prostřednictvím emailů s infikovanými přílohami, vícevrstvá ochrana – jak na pracovní stanici pracovníka, tak na poštovním serveru je ideálním opatřením.

- Aktualizace software – pravidelné aktualizace programů jsou vydávány nejen s ohledem na aktualizace funkcí, ale také často jako „záplaty“ na bezpečnostní díry, které mohou sloužit jako vstupní brána k aktivům společnosti.
- Pravidelné zálohování dat – kriticky důležitá data doporučujeme pravidelně zálohovat. Zálohy by měly být odděleny od primárních systémů. K zálohování lze využít šifrované externí disky v kombinaci s cloudovým úložištěm.

Lidský faktor

Počátek značného procenta bezpečnostních incidentů je lidský faktor. Nedodržení pracovních postupů na pracovišti, nevhodně stanovené pracovní postupy či sabotáž mohou vést k incidentu. Za tímto účelem by měla existovat bezpečnostní směrnice, která upravuje způsob, jakým mají pracovníci postupovat při práci nejen s osobními údaji. Pracovníci by měli být pravidelně proškolení a vzdělávání v oblasti kybernetické bezpečnosti.

Nastavení oprávnění pro jednotlivé uživatele tak, aby v případě pochybení nemohlo dojít k fatálním následkům, je dalším opatřením, které zvýší míru bezpečnosti.

Technické selhání

Další bezpečnostní hrozby pro zpracování osobních údajů představují sítě. Velmi často se setkáváme s tím, že v rámci společnosti existuje pouze jedna síť, ve které není prováděna filtrace uživatelů. Všichni uživatelé mají přístup všude, zároveň, pokud si návštěva řekne o heslo k „Wi-Fi“, je jí sděleno heslo do primární sítě, kde je například připojen i server.

Oddělení primární sítě, kde dochází ke zpracování osobních údajů, od sítě, kde se uživatelé volně připojují ze svých zařízení, je optimálním řešením.

Nežřídko kdy se setkáváme s tím, že pracovní stanice, na kterých jsou zpracovávány osobní údaje, jsou stará více než deset let. V kombinaci s nepravidelným či žádným zálohováním je tento stav nedostatečný a představuje zbytečné riziko, které může způsobit bezpečnostní incident, byť nemusí být povinností tento incident hlásit dozorovému úřadu.

Povinnost ohlašovat bezpečnostní incidenty

Jaké případy je třeba ohlašovat

Je třeba ohlašovat jakékoliv porušení zabezpečení osobních údajů, které může mít za následek riziko pro práva a svobody fyzických osob.

Může jít například o útok proti počítači, ve kterém jsou osobní údaje zpracovávány, jehož důsledkem je únik osobních údajů, jejich pozměnění nebo jiné zneužití. Může jít také například o ztrátu listinných dokumentů obsahujících osobní údaje, které byly součástí manuálně vedené evidence (kartotéky) fyzických osob nebo byly vytištěny z počítače, ve kterém je taková evidence vedena a obsah těchto dokumentů zakládá riziko pro dotčené osoby.

Jaké případy není třeba ohlašovat

Ohlašovat není třeba případy, u nichž je nepravděpodobné, že by porušení mělo za následek riziko pro dotčené osoby.

Může jít například o momentální nemožnost dohledat listinný dokument, který byl nebo měl být součástí manuálně vedené evidence (kartotéky) fyzických osob nebo byl vytištěn z počítače, ve kterém je taková evidence vedena, přičemž je nepravděpodobné, že se dostal do nepovolaných rukou, ale jde spíše o jeho momentální chybné založení.

V rámci aplikace GDPRautomat.eu zmapujete zpracováváné osobní údaje například vaší agendou, snadno popíšete prostředí, ve kterém dochází ke zpracování osobních údajů, získáte porovnání současného stavu s požadavky GDPR a zároveň doporučení, jakým způsobem lze odstranit případné nedostatky.

Jakub Hejma
odborný specialista www.GDPRautomat.eu

Byteca

Vaše brána do světa datové analytiky s Power BI

Jsmo česká společnost Byteca, která se specializuje na datovou analýzu a interpretaci výsledků prostřednictvím nástroje Power BI.

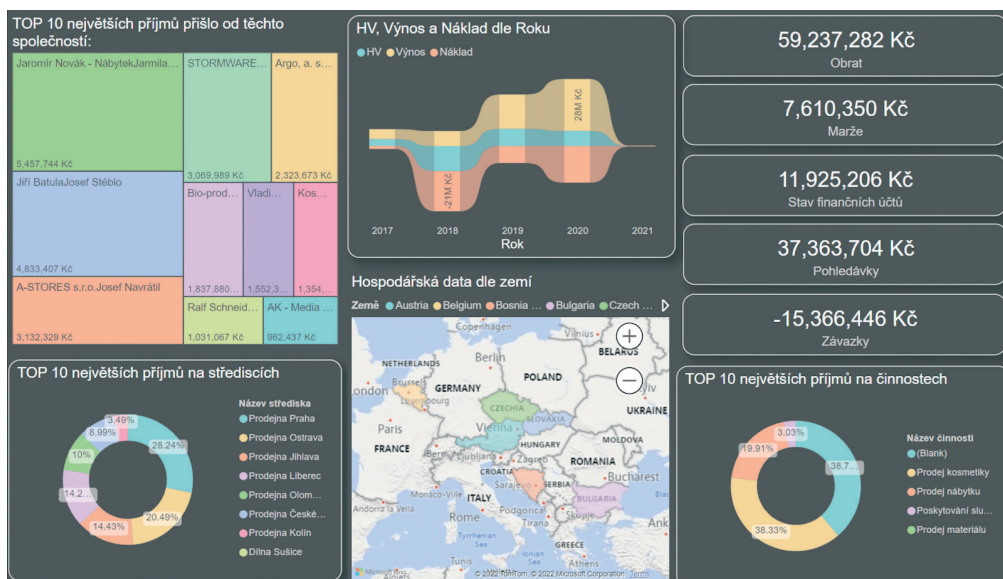
Power BI je nástroj, který pomáhá firmám lépe porozumět svým datům. Umožňuje vám spojit data z různých zdrojů jako jsou tabulky (Excel), databáze (účetní/skladový software), webové stránky, aplikace a sociální média. Poté můžete tato data vizualizovat pomocí snadno pochopitelných grafů a tabulek.

Pomůžeme vám používat Power BI například k:

- Transformaci dat – pokročilé funkce jako jsou filtrování, provádění pokročilých výpočtů a metrik.
- Dynamickým dashboardům – uživatelé mohou vytvářet dynamické dashboardy,

které umožňují sledování klíčových ukazatelů v reálném čase a rychle reagovat na změny v datech.

- Zabezpečení dat – Power BI nabízí pokročilé možnosti zabezpečení dat včetně šifrování a přístupových práv, což chrání citlivá data před neoprávněným přístupem.
- Sdílení a spolupráci – uživatelé mohou snadno sdílet své vizualizace a dashboardy, a to buď v rámci organizace, nebo veřejně online.
- Integraci s dalšími aplikacemi – Power BI lze propojit s dalšími aplikacemi a službami jako jsou Microsoft Excel, Azure, SharePoint a mnoho dalších.

Kontakt:

E-mail: info@byteca.com

Tel.: +420 774 915 888

www.byteca.com

Byteca nabízí komplexní služby v oblasti Power BI, od konzultace, analýzy potřeb klienta až po návrh a vývoj vašich reportů. Naše společnost má tým zkušených odborníků, kteří vás proškolí v novém prostředí, abyste jej uměli používat. Samozřejmě nabízíme i technickou podporu, na kterou se můžete kdykoliv obrátit.

Zaujal vás tento článek a máte zájem se dozvědět více o našich službách? Neváhejte se nám ozvat, jste krůček od zřízení prvotřídní datové analýzy!

Předpřipravené reporty pro ES POHODA

Panel přehledů

Na panelu přehledů vidíte rychlou analýzu obratu, marži, stav finančních účtů, pohledávky, závazky a další informace.

Banka a pokladna

Banku a pokladnu můžete vidět podle jednotlivých účtů, roků, firem, středisek nebo činností.

Pohledávky a závazky

Stejně tak je tomu i u pohledávek a závazků. Můžete je vidět podle likvidace, firem, středisek, činností, zakázek nebo cizích měn.

Mapa

Mapa vám přehledně zobrazuje, odkud jsou vaši zákazníci a pomáhá vám se zacílením na konkrétní kraje nebo obce.

Výsledovka a rozvaha

Reporty zobrazují výsledovku a rozvahu přes všechny vaše účty, firmy a roky.

Česká umělá inteligence pomáhá účetním z celé republiky, dokážete ji využít i vy?

Téma digitalizace aktuálně otrásá snad celým světem, výjimkou není ani velmi konzervativní odvětví, jakým je bezpochyby účetnictví. Řada účetních kanceláří přichází na to, že svým klientům, a v konečném důsledku i sobě, může zavedením nových nástrojů a procesů výrazně šetřit čas i peníze.

Nedávno v Praze proběhla pravidelná a velmi žádaná konference „Pro digitalizaci účetnictví“, kterou jako již tradičně pořádalo nakladatelství Verlag Dashöfer. Na straně lektorů a přednášejících se vystřídala řada zajímavých řečníků. Mezi lákavé přednášky patřila i ta od Jaroslava Ždímalu, který zastupoval českou firmu Redque, a jejich moderní nástroj Alice. Tento projekt je na našem trhu velmi výjimečný – zakladatelé této firmy si totiž vyvinuli svůj vlastní model umělé inteligence, kterým chtějí zjednodušit práci (nejen) účetním. Přečtěte si poutavý rozhovor s jejím zástupcem Jaroslavem, a získejte další pohled na modernizaci této profese.

Jardo, digitalizace v rámci účetnictví je v současnosti velké téma, které vyvolává mnoho otázek – od nedůvěry v technologie, až po nároky na praktické využití. Ty ses v rámci práce pro českou firmu Redque spojil s opravdu velkým množstvím účetních, zkus nám tedy na základě této zkušenosti prozradit, proč by účetní měli chtít digitalizovat?

Digitalizace v rámci účetnictví jde ruku v ruce

s řadou moderních přístupů a používaných nástrojů. Využívají se stále modernější účetní systémy, existují nástroje pro podporu účtování, ale já bych se pro začátek rád zmínil o největším tématu, které se letos váže k digitalizaci – o umělé inteligenci. Jedni se jí bojí, druzí ji už zdatně využívají... vesměs se ale všichni shodují, že její aplikace časem zasáhne každého z nás, a to samozřejmě nejen ve světě financí. Od začátku roku jsem na toto téma mluvil s několika sty účetními a mohu potvrdit, že v současnosti se o digitalizaci a využívání nástrojů AI zajímají i lidé, pro které bylo tohle téma ještě před půl rokem úplným tabu. Podle mého názoru je za

„V současnosti se o digitalizaci a využívání AI zajímají i lidé, pro které bylo tohle téma ještě před půl rokem tabu.“

tím jednak konkurenční tlak, ale samozřejmě také touha po větší efektivitě a optimalizaci zdrojů – lidských i kapitálových. Když půjdu úplně konkrétně, najednou si mnoho účetních uvědomuje, kolik času neefektivně stráví například nad ručním přepisováním dokumentů do účetního systému. A právě takovéto repetitivní činnosti se přímo nabízejí na “zjednodušení” pomocí umělé inteligence.

Druhým faktorem mimo času je nemalá úspora finančních prostředků. Měsíčně se může v závislosti na počtu dokladů jednat i o tisíce (nebo desetitisíce) korun, které mohou firmy ušetřit za personální a další přidružené náklady na pozice “přepisovače dat”. Nejlepší na tom je, že tohoto trendu se s ohledem na technické dovednosti netřeba příliš obávat, protože na trhu existují uživatelsky přívětivá a velmi jednoduchá řešení, s jejichž pomocí se do modernizace účetnictví může pustit opravdu každý. Nebál bych se říci, že konec ručního přepisování dokladů se pomalu a jistě blíží.

Zaujalo mě Tvoje primární téma v podobě „vytěžování dokumentu za pomoci umělé inteligence“, kterému ses i věnoval na zmíněné konferenci. Je pravda, že přepi-

sování dat zabere mnoho času a mnoho účetních jej mile rádo přenechá. Je tam ale opravdu tak výrazná úspora?

Ono se na první pohled může zdát, že účetní může fakturu v účetním systému zkopírovat, změnit několik nezbytných údajů a faktura je zpracovaná. Tenhle proces však funguje za předpokladu, že se jedná o jednoduché opakující se faktury. V případě vícestránkových faktur s řadou položek či v rámci složitých dokladů je už ruční zpracování takového dokumentu značně neefektivní. Zabere i vyšší jednotky minut, a to ani nebudeme uvažovat o možnosti výskytu lidských chyb s přehlédnutí nebo přepsání. Náš nástroj to zvládne během několika sekund, a firemní údaje a účty navíc ještě ověří v databázi ARES.

Zastáváme názor, že účetní má přeci doklady zaúčtovat, a ne je přepisovat do účetního systému. Používáním vytěžovací aplikace je možné uvolnit ruce účetní tak, aby se mohla věnovat tomu důležitějšímu – klasickému finančnímu, případně manažerskému účetnictví, nebo dalším navazujícím činnostem.

Zní to výborně, každý si jistě rád práci zjednoduší, ale vyvstává mi tady myšlenka na téma bezpečnosti. Myslím si, že řada účetních se bojí své doklady pustit mimo svoji kancelář. Myslíš si, že jsou tyto obavy relevantní?

Musím souhlasit, že jednou z největších starostí účetních je bezpečnost dat, a plně chápu tyto obavy. Na druhou stranu, když se podíváme, že většina účetních kanceláří stále uchovává své doklady v šanonech ve skříních, v lepším případě na lokálním serveru, není se z mého pohledu čeho obávat. Takto archivovaná data jsou mnohonásobně jednodušší zneužitelná a odcizitelná, než když své dokumenty vkládáte na zabezpečené online servery. Například naše Alice uchovává data na zabezpečeném cloudu od Microsoftu, který podléhá nejprůběžnějším bezpečnostním normám ISO, mnoho certifikacím i dvojitému ověřování a logování veškerých aktivit. Aby si to každý mohl představit – toto uložisko používají i největší světové korporace, které mají tak pří-

né bezpečnostní předpisy, že jim jen tak nějaké řešení nevyhovuje. O rizicích spojených s ukládáním papírových dokladů ve skříní není potřeba moc diskutovat, a problémem lokálního serveru je pouze relativní bezpečnost. S popularizací IT pokroku se totiž rozvíjejí i potenciální hrozby, pro které je mnohem jednodušší získat data z vašeho serveru než se snažit probourat bezpečnostní protokoly světového giganta Microsoftu.

To jsi mě uklidnil, bezpečnost dat je pro téměř všechny lidi na prvním místě. Pojd nám tedy trochu představit váš systém Alice – proč bych se já, jako účetní, měl rozhodnout pro jeho využití.

V jednoduchosti TOP řeknu čtyřmi slovy „přesnost, výkony, jednoduchost a cena“. Největší silnou stránkou Alice je vysoká úspěšnost vytěžení. Dosahuje totiž dlouhodobé přesnosti přepisu faktur a účtenek 98 %, což nás řadí k nej přesnějším řešením tohoto typu na trhu. Obrovskou výhodou je samozřejmě také to, že přímo naše firma je autorem toho vytěžovacího jádra umělé inteligence, což nás výrazně odlišuje od konkurenčních platform. Náš systém je vyvíjen už od roku 2012 a musím říci, že za tu dobu prošel velkým množstvím změn. Za dobu učení nám skrze Redque prošlo přes sedmdesát tisíc faktur a dovoluji si tedy tvrdit, že máme “odpracováno” více než průměrná účetní, a tyto zkušenosti nás samozřejmě posouvají stále dále.

Některým účetním může připadat Alice oproti konkurenčním řešením vlastně hrozně jednoduchá. A to je přesně to, na čem celý náš produkt stavíme. Chceme dělat jednu věc, v našem případě vytěžení dokumentů, a to s maximální možnou úspěšností. Nehrajeme si na všespásnou aplikaci, která nahradí celé účetní oddělení, ale jsme jen vaším pomocníkem v digitalizačním boji. Posledním bodem, kterým svůj úvodní výčet ukončuji, je cena. U nás totiž zaplatíte pouze za vytěžené dokumenty od 3 do 5 korun, ať mají libovolný počet stránek. Navíc měsíčně neplatíte žádný poplatek za počet účetních jednotek a zdarma máte i neomezený počet uživatelů, schvalovací workflow, ověřování v ARESU a mnoho dalšího. Jsme vaši partáci, kteří vás nenechají zbytečně přeplácat!

Jaká je nejčastější otázka, kterou Ti na schůzkách pokládají účetní?

Integrace – rozhodně nejčastěji dotazy směřují na to, zda bude možné naši aplikaci napojit na využívaný účetní systém. Ono je sice hezké představit jednoduchý český engine na vytěžení dat z dokumentů, na druhou stranu účetní chce hlavně vědět, jak budou data vypadat v konkrétním účetním systému. Zde máme velmi dobré zprávy – Alice se zvládne napojit na většinu běžných účetních systémů, například jde o POHODU, Money S3, Helios, Abra a mnoho dalších. Neusínáme ale na vavřínech a moji kolegové neustále pracují na napojeních na další účetní systémy.

Možná si tento článek právě čte někdo, kdo zvažuje přechod na „inteligentní“ vytěžení dokumentů, anebo dokonce někdo, kdo už na podobný moderní nástroj přešel. Chtěl bys jim něco vzkázat?

Nechci se samozřejmě plácet po ramenou, že Alice je jediným řešením svého druhu na světě. Objektivně musím přiznat, že konkurenční řešení má taktéž velmi zajímavé funkcionality, a každý by si měl udělat svůj průzkum. Možná to nezní úplně obchodně vám říkat, abyste se šli podívat ke konkurenci... ale já věřím, že právě díky tomu můžete zjistit, jak je naše Alice opravdu unikátní. Na nic si nehrajeme, máme nadstandardní přesnost a velmi příjemné ceny, díky kterým v porovnání s jinými nástroji můžete ušetřit i desítky procent nákladů. Děkuji za rozhovor a závěrem bych rád zmínil, že pokud by vás zajímalo cokoliv ohledně Alice nebo Redque, ale i obecně o digitalizaci zpracování dokumentů, není nic jednoduššího než se na mě obrátit. Můžete mě kontaktovat na email jaroslav.zdimal@redque.cz nebo mi zavolat na číslo +420 739 323 255.

DAŇOVÁ & ÚČETNÍ firma roku ocení kreativitu a inovace

Startuje historicky první ročník soutěže DAŇOVÁ & ÚČETNÍ firma roku. Soutěž pořádaná společností Wolters Kluwer představuje jedinečnou příležitost pro uznání a ocenění profesionálů, kteří do svého oboru přinášejí inovace a kreativitu.

Nový koncept soutěže spojuje síly dvou úspěšných soutěží s dlouholetou historií, a to Daňář & Daňová firma roku a Účetní roku. Hlavním záměrem je především zdůraznit jedinečnost, ale též vzájemnou provázanost daňové a účetní profese.

Andrea Doušová, šéfredaktorka daňové a účetní oblasti společnosti Wolters Kluwer, sdílí své nadšení: „Je to prostě skvělá příležitost, jak podpořit a ocenit ty, kteří nejen přispívají k řádnému zpracování daní a účetnictví, ale též přicházejí s inovativními postupy, odvážnými projekty či se jinou formou zasloužili o rozvoj těchto profesí.“

Soutěž má osm kategorií, které odrážejí různé aspekty daní a účetnictví. Některé kategorie jsou založené na nominacích a hlasování veřejnosti, jako například „Daňář roku“, „Účetní osobnost roku“ či „Nejstřícnější pracoviště finančního úřadu“. Jiné kategorie jsou čistě v rukou poroty, jako například „Daňová firma roku“ nebo „Účetní firma roku“. V těchto dvou nových kategoriích má porota za cíl vybrat a ocenit firmy z daňového či účetního oboru za významný inovativní počín za rok 2023. Může se jednat o firmy, které přicházejí s novými přístupy, technologiemi, zlepšují účetní procesy, nebojí se realizovat odvážné projekty, ať už směrem k zákazníkům či svým zaměstnancům, či jinou formou přispívají odborně veřejnosti.

Nedílnou součástí je vyhlášení žebříčku největších poradenských firem za rok 2023, který se sestavuje na základě několika sledovaných ukazatelů.

Veřejnost může nominovat své oblíbené daňové a účetní specialisty a firmy prostřednictvím webových stránek soutěže na adrese soutez.dauc.cz do 14. listopadu 2023. Porota následně vybere finalisty, pro které bude možné hlasovat do 10. ledna 2024. Vyhlášení výsledků se uskuteční ve středu 7. února 2024 během slavnostního galavečera.

Soutěž DAŇOVÁ & ÚČETNÍ firma roku 2023 získala mediální podporu od renomovaných organizací, včetně Komory certifikovaných účetních České republiky, Svazu účetních České republiky a Českého institutu interních auditorů.

Harmonogram soutěže:

- Zahájení: 17. října 2023
- Nominace: do 14. listopadu 2023
- Ukončení hlasování: 10. ledna 2024
- Vyhlášení výsledků: 7. února 2024

Pro více informací o soutěži navštivte soutez.dauc.cz.

Zásady etického kodexu – odpovědnost za škodu

Prvním bodem, ke kterému se etická komise rozhodla přispět svým článkem do Bulletinu, je zásada č. 10 etického kodexu¹, která zní: Profesionální účetní si počíná tak, aby byl schopen dostat odpovědnosti za případnou škodu vzniklou při poskytování svých odborných služeb.

Zaměříme se hlavně na **odpovědnost externích účetních**, protože účetní v pozici zaměstnanců jsou v odpovědnosti za škody podřízeni zákoníku práce² a jejich pozice je přece jen trochu odlišná. Navíc s ohledem na členskou základnu Komory certifikovaných účetních se domníváme, že takto koncipovaný článek zasáhne více do praxe běžných členů naší Komory.

Ideální stav, kdy při výkonu činnosti nevznikne žádná chyba, je stavem skutečně jen teoretickým. Člověk je tvor omylný, mýlit se je lidské, každý dělá chyby; kolik možných frází o omylu či chybě jsme již slyšeli a viděli napsaných...

„Mýlit se je lidské, každý dělá chyby.“

Bohužel chyba jde ruku v ruce se škodou. Ne jinak tomu je a bude i v praxi účetních, byť bychom každý z nás byl velmi rád, kdyby se toto nestalo vůbec. Pokud již škodu způsobíme, měli bychom zajistit, že budeme vždy připraveni jí náležitě vypořádat a dostat své odpovědnosti.

Důvěra klientů může být velmi otřesena, pokud před nimi v případě škody schováme hlavu do písku jako pověstný pštros a budeme se snažit vymlouvat na různé okolnosti, proč k chybě došlo a že za škodu neneseme odpovědnost. Nikoho nebude zajímat, že spadl server, nešel internet, byl termín pro jinou povinnost dalšího klienta atd. Naše činnost účetních zasahuje nejen do interní sféry klienta, ale mnohdy má vliv i na plnění klientových povinností vůči státní správě. Každá účetní kancelář či OSVČ by tedy měla zajistit chod své činnosti tak, aby pokud možno chyby nevznikly či byly zcela minimální; a pokud již nastanou, tak aby chyby měly co nejmenší dopad na klienty a na jejich škody. Interní škody účetních jsou samozřejmě také nemilé, ale mnohem horší je řešit i ty škody, které by vznikly klientům v rámci poskytování našich odborných služeb.

Jak tedy dostat odpovědnosti za případnou škodu? Asi se shodneme na tom, že být připraven na vypořádání škod není možné bez **pojištění**. Než se budeme této oblasti věnovat, neboť bezpochyby slouží jako zachytný bod při řešení způsobené škody, pojďme se zamyslet i nad možnostmi, jak škodám, resp. chybám předcházet.

¹ <https://www.komora-ucetnich.cz/cze/informace-komory/normy/eticky-kodex>

² § 250 a násl. Zákona č. 262/2006 Sb. – Zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů

Ze své praxe majitelky účetní kanceláře pro malé a střední podnikatele vím, že je velmi důležité věnovat se vymezení pravomocí a povinností účetních již při navázání spolupráce s klientem. Jedině **dobře stanovené kompetence** vymezí okruh případné odpovědnosti a mohou již v začátku pomoci klientovi vysvětlit, co je náplní činnosti externí účetní, a kde by tedy mohla vzniknout případná škoda.

Oblastí, na které kladu velký důraz interně uvnitř firmy, je **zabezpečení a archivace dat klientů**, pokud vedeme účetnictví pod naší licenci v účetním programu. Naštěstí jsem

„Pokud již škodu způsobíme, měli bychom zajistit, že budeme vždy připraveni ji náležitě vypořádat a dostat své odpovědnosti.“

neměla zkušenost s tím, že by se data ztratila a my nemohli splnit termíny pro naše klienty; ale z okolí svých známých vím, že to není až tak neobvyklé, a dokonce i na malé účetní firmy útočí hackeři, kteří zablokují data a požadují výkupné. Ztráta účetních dat či nemožnost k nim přistoupit způsobí vždy značné škody, a to finanční i časové. Vyplatí se tedy investovat do pravidelného zálohování dat, aktualizovat své ochranné IT nástroje a zajistit, aby nikdo nepovoláný neměl k datům přístup. Drobné chyby v této oblasti mohou bohužel skončit fatálními následky a značnou škodou.

Nemohu opomenout ani další důležitou interní oblast, která eliminuje riziko chyby, a tím vznik možné odpovědnosti za škodu. Tou je **investice do lidí**, zde tedy myšleno do účetních, kteří

jsou zaměstnanci účetních kanceláří, popř. sám do sebe, pokud vykonávám činnost účetních jako OSVČ. Investicí myslím zejména důraz na neustálé **vzdělávání** v naší účetní oblasti ruku v ruce s oblastí daňovou, která je nedílnou součástí života externích účetních. Pokud nebudou účetní mít potřebu se vzdělávat (a je jedno, jakou formou, zda samostudiem odborných článků a knih či účastí na školení), nebudou za chvíli moci svou činnost vykonávat, resp. budou se dopouštět chyb, čímž následně vznikne i škoda. Představa, že účetní si vystačí se zaúčtováním, jak se naučili v začátcích svého působení, je mylná, i kdyby se věnovali třeba jen úzce vymezené oblasti účetní agendy (což ale v praxi externí účetní kanceláře prakticky nenastane).

Nepředpokládám, že členy Komory certifikovaných účetních budou „bookkeeperi“³, tedy osoby, které časem nahradí (a mnohde již nahrazuje) umělá inteligence. Proto ani nemusím připomínat, jak je důležitá otázka sebevzdělávání; a to nejen jako předcházení možným škodám, které by vznikly v důsledku chyb pro zastaralé znalosti.

Oblastí, kde mohou vznikat chyby v rámci naší účetní profese a předejít i odpovědnosti za způsobenou škodu, je jistě více – vyjmenovanými příklady jsem chtěla spíše dát prostor k zamyšlení, co udělat v rámci prevence předcházení škodám v bodech, které jsem řešila sama za sebe ve své praxi. Samotné pojištění, na které se nyní zaměříme, je také velmi důležité, ale řekněme spíše jako zabezpečení, že budeme schopni dostat svým případným závazkům, pokud vůči nám klient odpovědnost uplatní. S ohledem na to, kam až odpovědnost účetních sahá a jak velké finanční škody mohou být, se nedovedu vžít do situace, že bych pojištění odpovědnosti neměla uzavřené, což píšu i s vědomím toho, že jako člen Komory daňových poradců ČR musím mít pojištění odpovědnosti uzavřeno povinně ze zákona (minimálně na výkon daňového poradenství, ale pojištění odpovědnosti máme uzavřenu i na oblast výkonu vedení účetnictví).

³ Myšleno ti, kteří zaúčtovávají doklady na rutinní bázi a nemají představu o tom, jaké má účtování dopad do následného vykazování

Členství v Komoře certifikovaných účetních povinnost být pojištěn na odpovědnost za škody nezakládá; ostatně i zásada etického kodexu, o které je dnešní článek, nehovoří o pojištění, ale o schopnosti dostat odpovědnosti za případnou škodu. Pokud tedy existují externí účetní, kteří nemají uzavřenou pojistnou smlouvu o odpovědnosti za způsobenou škodu při výkonu své činnosti, musí žít s vědomím, že případnou škodu jsou schopni sanovat ze svých vlastních zdrojů. Spoléhat na to, že nikdy nezpůsobí škodu velkého rozsahu nebo že klientovi budou tvrdit, že za škodu nemohou já, bych ovšem osobně nechtěla.

Věřím, že řada členů naší Komory takto také uvažuje (tedy že nechce žít s „otevřenými vrátky“) a pojistnou smlouvu uzavřenou má. Pokud ne, nabízí se možnost využít nabídky dvou pojišťoven, které jsou ušity přímo na míru členům Komory certifikovaných účetních⁴. Např. v pojistných podmínkách Kooperativy pojišťovny⁵ vidíme, že pojištění se vztahuje na újmu způsobenou zpracováním nebo podáním kontrolního hlášení DPH. To je výrazný posun, který se povedl dojednat.

Obecně totiž platí, že **výkon daňového poradenství**, kam spadá sestavování a podávání daňového přiznání, nemůže být pojištěn, protože spadá výlučně do kompetence daňového poradce⁶. Přiznejme si, že řada klientů toto ani nerozlišuje, po účetních vyžaduje a účetní toto plní. Pak by se ale měli připravit na to, že případná škoda způsobená při sestavení či podání daňového přiznání není pojištěna, a účetní tedy musí dostat své odpovědnosti sami za sebe. Ideálním stavem je vyjasnit si kompetence již v samém zahájení spolupráce a přednést problémy, které by to mohlo následně způsobit.

Doufáme, že jsme naším článkem, který vznikl ze snahy přiblížit zásady etického kodexu nejen členům Komory certifikovaných účetních, pomohli podívat se na problematiku odpovědnosti za škodu i z jiného, řekněme preventivního, úhlu pohledu. Zároveň bylo naší snahou i informovat členy, kteří by o možnosti dosud nevěděli, že na pojistném trhu existuje institut, který je velmi specificky vymezen na okruh účetních a který je nabízen na webových stránkách Komory certifikovaných účetních, byť povinnost být pojištěn není v našich standardech zakotvena.

Ing. Michaela Martínková

Ing. Michaela Martínková

Účetní expertka, členka KCÚ, daňová poradkyně a jednatelka účetní a daňové kanceláře. Absolventka VŠFS. Praxi účetní se věnuje celý svůj profesní život, zpočátku jako OSVČ, později jako společník v s.r.o. zabývající se vedením účetnictví a daňovým poradenstvím pro malé a střední podniky.

⁴ Bližší informace zde: <https://www.komora-ucetnich.cz/cze/pro-cleny/pojisteni>

⁵ Prostřednictvím pojistného makléře GrECo International s.r.o.

⁶ Blíže se tématu věnoval článek „Problematika činnosti účetních v oblasti daní“, zveřejněný v Bulletinu KCÚ č. 1/2022

Představení etické komise

Etická komise byla na sněmu v roce 2022 zvolena ve stejném složení, jako pracovala od roku 2019. Členy jsou Jan Molín, Michaela Martínková a Petra Špačková. Zůstaly i stejné role pro jednotlivé členy jako v předchozím období.

Jan Molín jako předseda etické komise reprezentuje činnost této komise navenek, je mimo jiné i místopředsedou Výboru pro otázky výkonu účetní profese ve Svazu účetních a otázky etiky se věnuje i jako člen Prezidia Komory daňových poradců. Měl zásadní roli při tvorbě a novelizaci etického kodexu naší Komory certifikovaných účetních.

Michaela Martínková si zvolila za svou oblast psaní článků do Bulletinu Komory certifikovaných účetních se zaměřením na oblasti, které s etickým kodexem úzce souvisejí nebo mají dopad do praxe účetních.

Petra Špačková se aktivně účastní jednání Výboru Komory certifikovaných účetních a je členkou redakční rady našeho Bulletinu, jejíž činnost koordinuje.

Stanovy Komory certifikovaných účetních vymezují v článku 15 etickou komisi jako orgán, „který zejména vydává výkladová stanoviska k etickému kodexu, k dalším normám vztahujícím se k výkonu profese a k povinnostem certifikovaných účetních a předkládá návrhy na jejich úpravu“. A právě na výkladové stanovisko se etická komise rozhodla zaměřit v publikaci článků v rámci Bulletinu Komory certifikovaných účetních. Naší snahou tedy bude podrobně rozebrat jednotlivé body zásad etického kodexu, a to nejen teoreticky, ale i s dopadem na praktickou část, aby certifikovaní účetní měli možnost ověřit

si, zda svou praxi mají vyřešenou komplexně i s dopady do etické části svého působení. Je zřejmé, že etická oblast není právě výdělečnou činností v praxi účetních, ale to neznamená, že by jí neměla být věnována náležitá pozornost. Protože jedině tak může každý z nás z účetní odborné veřejnosti v rámci certifikace účetních dostát svému závazku vyplývajícímu ze stanov, že se bude etickým kodexem řídit.

Etická komise je i nadále připravena poskytnout každému certifikovanému účetnímu pomoc při řešení problémů, které se etiky vykonávání funkce účetních týkají.

Ing. Michaela Martínková

Vzdělávání jako základ profesionality

K 30. červnu 2023 byl ukončen projekt financovaný z prostředků Evropské Unie „Vzdělávání jako základ profesionality“, do kterého se zapojila Komora certifikovaných účetních.

Průběh tohoto projektu (na rozdíl od předchozích podobných projektů) byl silně ovlivněn COVIDEM, který nakonec vedl k úpravě podmínek pro čerpání prostředků za strany ministerstva (např. konání seminářů bylo koncem října 2020 povoleno realizovat on-line formou) a došlo k opakovanému prodloužení doby na čerpání prostředků na projekt (původní termín 31. 5. 2022, první prodloužení do 31. 3. 2023, druhé prodloužení do 30. 6. 2023).

Od listopadu 2020 do června 2023 probíhaly kurzy v rámci projektu „Vzdělávání jako základ profesionality“. Do projektu se k 30. 6. 2023 zapojilo **42 společností** a v rámci nich **963 osob**. Po celou dobu trvání projektu bylo zrealizováno více než **660 kurzů** (128 kurzů prezenčních a 540 kurzů odškolených formou on-line). Konkrétně se školilo 40 školících dní v oblastech (i) Měkké a manažerské dovednosti, (ii) Obecné IT kurzy a (iii) Účetní, právní a ekonomické kurzy. Největší zájem byl o kurzy Měkké a manažerské dovednosti a hned poté o Účetní, právní a ekonomické kurzy.

V současné době probíhá konečné vyúčtování celého projektu, které by mělo být dokončeno nejpozději do 31. 12. 2023. Dle prvních verzí vyúčtování projekt finančně skončil v souladu s rozpočtem stanoveným v roce 2019.

Společně za vzděláváním

Na jaře roku 2023 se Výbor rozhodl využít nabyté zkušenosti z ukončovaného projektu a podat další žádost s cílem získat další prostředky na vzdělávání svých členů. Konkrétně šlo o operační program Zaměstnanost plus (dále jen „OPZ+“) – projekt Společně za vzděláváním.

Koncem léta byla schválena žádost Komory o získání prostředků z dotačního projektu **„Společně za vzděláváním v KCÚ registrační číslo CZ.03.01.03/00/22_040/0002252**.

Jaké jsou podmínky realizace školení

V mnoha směrech je projekt „Společně za vzděláváním“ podobný jako předchůdce „Vzdělávání jako základ profesionality“. Semináře se budou konat jednak jako otevřené, kdy bude docházet k mixu účastníků v rámci dotace i mimo dotaci, anebo jako uzavřené, které se budou připravovat na míru a v prostorách zapojených členů. Bude umožněna on-line forma vzdělávání, hlavním kritériem i nadále zůstane zaměření na účastníky s věkem 55+ minimální rozsah 40 hodin pro fyzickou osobu zapojeného subjektu.

Co bude jinak

Co se změní, je možnost realizovat kurzy na území hlavního města Prahy. Nabízená témata budou podobná jako v předchozím projektu, tentokrát nebude umožněno vzdělávat se v oblasti IT. Další rozdíl bude představovat povinný příspěvek zapojeného subjektu na vyčerpanou osobohodinu v řádu 20 % z ceny školení.

Na jakou výši dotace lze dosáhnout

Objem přidělených prostředků je výrazně nižší než v předchozím projektu (předchozí projekt měl 23 mil Kč, současný projekt 4 mil Kč). Výbor očekává, že nebude možné uspokojit poptávku všech zapojených subjektů z předchozího projektu, které vyjádřily přání zapojit se do dalšího projektu.

Do kdy projekt trvá

Dotační projekt bude trvat od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2026 a do té doby lze realizovat semináře. Zapojený subjekt si bude v rámci svého plánu školení plánovat témata, která chce v rámci projektu odškolit. Zejména u uzavřených kurzů, které budou šité na míru zapojenému subjektu, jeho potřebám a časovým možnostem, bude nutné počítat s dostatečným plánováním kurzů dopředu, aby bylo možné zarezervovat požadované lektory.

Aktuální situace

V současné době Výbor realizuje kroky nezbytné pro spuštění výběrového řízení na výběr subjektu pro zajištění administrace projektu a vzdělávání. Výbor očekává, že reálně bude možné se školit na jaře roku 2024.

Máte zájem se zapojit do projektu?

Kontaktujte kancelář Komory na info@komora-ucetnich.cz jako potencionální zájemci o dotační vzdělávání. Hned jak budou splněny administrativní úkoly s čerpáním dotačních prostředků spojených, spojíme se s vámi a budeme vás informovat o dalších krocích.

Ing. Vendula Pešková

Konference

Komora certifikovaných účetních je již několik let partnerem nakladatelství Verlag Dashofer při organizování konferencí věnujících se tématu digitalizace účetnictví, personální a mzdové agendy a v letošním roce i konference věnující se kryptoměnám.

Forma konference dovoluje se daným oblastem věnovat ze širšího pohledu. A se tak kromě právního výkladu, který danou problematiku uvede, seznamujeme i s teorií nezbytnou pro danou oblast ukázkami SW řešení, které pomáhají se zpracováním dané agendy.

V programu konferencí nechybí vystoupení těch, kteří se rádi podělí o praktické zkušenosti při implementacích moderních technologií, a tak účastníkům konference nabídnou pohled uživatele. Aniž bychom si chtěli dělat ambice nahradit účast na konferenci, pokusíme se vám v následujícím období zajistit setkání s nejzajímavějšími vystupujícími a přinést praktické ukázky prezentovaných novinek. Konference totiž přináší inspiraci v tom, že i tak relativně konzervativní obor, jakým je účetnictví, se neustále vyvíjí, nahrazuje rutinní lidskou práci automatizací a dává nám účetním možnost věnovat se činností s vyšší předanou hodnotou.

Na konferenci k digitalizaci mzdové a personální agendy byla prezentována řešení pomáhající zajistit komunikaci mezi zaměstnavatelem, zaměstnancem a případným externím zpracovatelem mezd, která zároveň usnadňují naplnění aktuálních legislativních požadavků.

Závěrem mi dovoluete odcitovat – byť ne zcela přesně – jednu myšlenku, která nezazněla na letošní konferenci poprvé a možná ukáže směr vývoje do budoucna. Dnes tolik propagované vytěžování účetních dokladů je slepá cesta. Je-li doklad jednou vytvořen „v počítači“, je zcela zbytečné ho „tisknout“ (rozumějte i třeba převést do pdf souboru) a takto posílat obchodnímu partnerovi, který z něj následně (být s využitím moderních technologií) zpětně získává data. Nebylo by jednodušší si rovnou vyměnit právě ta data? Technologie k této cestě jsou již dávno k dispozici.

Ing. Jaromír Hrazdira

Zpráva o činnosti výboru

Vážené kolegyně a kolegové, členové Komory certifikovaných účetních, z.s., dovoluji Vám jménem všech členů výboru seznámit v následujících řádcích průřezově s činností výboru Komory od posledního Sněmu do současnosti.

Práce výboru

Výbor se schází pravidelně, v drtivé většině v online podobě. Na všechna jednání jsou zváni a pravidelně se jich účastní zástupci všech komisí. Dá se říci, že byli prakticky přítomni na všech jednáních výboru. O neodkladných záležitostech výbor rozhoduje v per rollam hlasování a v průběhu jsou o těchto hlasováních informováni členové komisí, kteří mají i možnost hlasování sledovat v aplikaci Freelo.

Výbor při své práci klade důraz na transparentnost a otevřenost jednání. Z jednání výboru jsou pořizovány zápisy, které jsou pravidelně zveřejňovány na uzavřených webových stránkách Komory, jsou tedy k dispozici všem členům Komory k nahlédnutí. Zástupci komisí se rovněž mohou v případě zájmu účastnit i dalších schůzek, které jsou vedeny a organizovány v užším složení, než je plný počet členů výboru.

Jednotlivým oblastem činnosti se budu věnovat v dalších bodech.

Členské příspěvky a členská evidence

V rámci činnosti bylo věnováno i velké úsilí kontrole členské základny, výběru členských příspěvků, zrealizování členské evidence.

Ačkoliv značná část členů reagovala na výzvy k platbě členských příspěvků zveřejněné ve Zpravodaji, přesto bylo nutné cca 1/3 členů kontaktovat individuálně. Při těchto kontaktech se zjistilo, že řada evidovaných členů již v minulosti

své členství v KCÚ ukončila. Tato ukončení byla tedy aktuálně zaznamenána do členské evidence.

Rovněž již byla disciplinární komisí k disciplinárnímu opatření předána první část členů, kteří bohužel jsou nekontaktní a neplní své členské povinnosti.

Zaměstnanci KCÚ

KCÚ aktuálně nemá žádné zaměstnance na hlavní pracovní poměr. Činnost zajišťují členové orgánů a dále jsou využívány dohody o provedení práce či dohody o pracovní činnosti. Posilou v týmu KCÚ je Eliška Mučičková, která nám pomáhá s každodenní administrativní činností a vykonává při svých studiích činnost v rámci dohody o pracovní činnosti.

Dotační projekt

Dotačnímu projektu se plně věnuje Vendula Pešková. V případě Vašeho zájmu Vám ráda sdělí více podrobností v části diskuse. KCÚ úspěšně uzavřela realizovaný dotační projekt „Vzdělávání jako základ profesionality“. Do projektu se k 30. 6. 2023 zapojilo 42 společností a v rámci nich 963 osob. Po celou dobu trvání projektu bylo zrealizováno více než 660 kurzů (128 kurzů prezenčních a 540 kurzů odškolených formou on-line). Konkrétně se školilo 40 školících dní v oblastech (i) Měkké a manažerské dovednosti, (ii) Obecné IT kurzy a (iii) Účetní, právní a ekonomické kurzy. Největší zájem byl o kurzy Měkké a manažerské dovednosti a hned poté o Účetní, právní a ekonomické kurzy.

Ze zákulisí

S ohledem na tento úspěšný projekt se KCÚ ucházela o získání dalších dotačních prostředků pro zajištění rozvoje členů a koncem léta byla schválena žádost Komory o získání prostředků z dotačního projektu „Společně za vzděláváním v KCÚ registrační číslo CZ.03.01.03/00/22_040/0002252. O dalších krocích souvisejících s tímto projektem Vás budeme informovat.

Jednání se Svazem účetních ČR

Svaz účetních také pravidelně oslovuje KCÚ s možností nominovat své zástupce do orgánů, institucí, pracovních skupin apod., jichž je sám členem. Aktuálně se zabýváme následujícími okruhy:

1. Vyřešení otázky registrace názvu a loga Komory certifikovaných účetních, z.s.
2. Podpora certifikace účetní profese
3. Vyřešení předávání údajů o adeptech certifikace a certifikovaných účetních
4. Možného společného postupu a vyřešení příležitosti ke zviditelnění účetní profese v souvislosti s plánovaným novým zákonem o účetnictví.

Vzhledem k tomu, že jednání probíhají oboustranně vstřícně a otevřeně, věříme, že se řešení nejen pro tyto, ale i jakékoli další otázky do budoucna, najde.

Vzdělávací aktivity

Nezbytným úkolem KCÚ je rovněž podpora vzdělávání členů. V souladu s koncepcí vzdělávání je toto realizováno v několika krocích.

Vzdělávání zajišťované s externími partnery – tj. možnost účasti členů Komory na vzdělávacích akcích jiných subjektů. U všech partnerů platí, že pokud se přihlásíte na semináře organizované externími partnery přes webové stránky KCÚ, díky proviznímu systému přispějete finančně i na činnost KCÚ. V této skupině je klíčovým partnerem ICSU. Prakticky se snažíme sdílet veškeré semináře organizované ICSU. Klademe důraz na to, aby semináře byly k dispozici i v online podobě. V první polovině roku byla řada ško-

lení organizována v rámci dotačního projektu obchodní společností PROFIMA EFFECTIVE, s.r.o. Trojlístek agentur uzavírá 1. VOX, a.s., která organizuje řadu velmi speciálních seminářů, jejichž naplnění dostatečným počtem účastníků je velmi problematické, a tedy je obtížné je organizovat. Prostřednictvím této agentury však tuto možnost členům nabízíme. Rovněž se spolupodílíme či jsme partnery pro odborné konference pořádané ať již agenturou 1. VOX, a.s., Verlag Dashöfer, nakladatelství, spol. s r.o. nebo Wolters Kluwer ČR, a.s.

Neopomíjíme ani vlastní aktivity v oblasti vzdělávání. Všichni členové jsou zváni na pravidelné Snídaně s KCÚ, kde se věnujeme vážně i neváženě aktuálním odborným i profesním tématům. Profesním tématům, osobnostnímu rozvoji a nabídnutí času na zamyšlení jsou zase věnovány Klubové večery. Velmi úspěšné a oblíbené jsou Novinky s Janem Molínem, jejichž další běh už nyní připravujeme. Nechybí ani možnost seznámení se s novinkami z Národní účetní rady. Z prezenčních školení pokračuje cyklus jarních a podzimních setkání v Hotelu Na Farmě. Připravujeme Mzdové novinky 2024. Horkou novinkou roku 2023 je jazykové vzdělávání, kde nám běží již druhý běh online odborné výuky angličtiny nazvané English club a připravujeme i obdobnou akci v německém jazyce Deutscher Klub.

Jak vidíte, na poli vzdělávání se toho děje stále velmi mnoho a tipy na to, co byste rádi v nabídce viděli, ať již tematicky nebo lektorsky, jsou stále vítány.

Nové pojetí PR

KCÚ aktivně pracuje na svém zviditelnění. Kromě aktivity na sociálních sítích (Facebook, LinkedIn) a limitované aktivity na internetových stránkách Komory pracujeme rovněž s vydávaným Bulletinem a s propagačním letákem Komory.

Ve spolupráci s naší PR konzultantkou zveřejňujeme PR články zaměřené na aktuální témata, které jsou zveřejňovány na různých na finance zaměřených webech a propagují činnost Komory.

Snažíme se zviditelnit na akcích jako jsou konference k digitalizaci účetnictví pořádaných nakladatelstvím Verlag Dashofer.

Rovněž se, jako každý rok, účastníme jako partner soutěže Daňář roku a účetní roku 2023 pořádané nakladatelstvím Wolters Kluwer ČR, a.s.

Ačkoliv řadu aktivit k propagaci účetní profese organizuje Svaz účetních ČR, z.s., domníváme se, že Komora je natolik významným a specifickým spolkem, který si zaslouží mít své samostatné místo a být zmiňován samostatně, jako zástupce účetních profesionálů, avšak jako nedílná součást organizace účetní profese. V tomto duchu chceme nalézt schodu a řešení vhodné prezentace se Svazem účetních ČR, z.s.

IT vybavení a využívané software KCÚ

Připomenu aktuálně využívané vybavení KCÚ. Internetové stránky KCÚ jsou provozovány na již zastaralé neaktualizované technologii, která nenabízí možnosti v dnešní době obvyklé. Neexistuje žádné softwarové řešení (nepočítám-li tabulky MS Excel) pro správu a evidenci členské základny. Pro komunikaci výbor využívá řešení startupu Freeloo, které se jeví jako aktuálně nejlevnější a celkově funkční. Projekt e-shopu, je aktuálně zmrzen s ohledem na řešení, které bude představeno. Zpravodaj Komory je rozeslán prostřednictvím platformy Mailchimp. Účetnictví Komory je vedeno již ve vlastní – Komorové – licenci programu ABRA Flexi. Pro správu faktur je využíván program Wflow.

Výše uvedená situace vedla k vypracování zadání k novému informačnímu systému KCÚ, který na bázi webového rozhraní nabídne ucelený systém pro poskytování informací členům Komory, jejich evidenci, evidenci plnění členských povinností, možnost vlastní správy dat, registraci na akce a školení pořádané KCÚ a jejími partnery, možnost hromadného zasílání sdělení a jejich archivaci (Zpravodaj) a také nabídne komfortní komunikační nástroj pro členy KCÚ. Samozřejmě

je cílem zapracovat i nový design KCÚ a zlepšit prezentaci KCÚ navenek. Ke schválení bude Sněmu předložena realizace tohoto záměru v samostatném bodu.

Členství v AMSP

Komora je členem AMSP ČR-Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR. V rámci tohoto členství se podílí na činnosti legislativní rady AMSP. Aktivně se účastníme akcí pořádaných AMSP. Rovněž jsme zahájili diskusi o možnosti většího zviditelnění KCÚ v rámci AMSP se snahou přiblížit přidanou hodnotu certifikovaného účetního jako zaměstnance či poskytovatele účetních služeb pro malé a střední podnikatele.

Partneři KCÚ

Oblast partnerů KCÚ je oblastí dynamicky se vyvíjející. Ačkoliv nás někteří partneři opouštějí, protože považují potenciál nabízený KCÚ za vyčerpaný, jednáme aktivně s dalšími partnery a snažíme se Vám přiblížit jejich činnost a nabídnout možnosti řešení, která nabízí, za zvýhodněných podmínek. A jednání s dalšími partnery probíhají a doufáme, že Vám nové partnery budeme moci představit v brzké budoucnosti.

Poděkování

Závěrem děkuji jménem všech členů výboru Vám všem, kteří se na činnosti Komory podílíte, účastníte se akcí Komory, dáváte nám své typy, podněty a náměty na to, co byste chtěli vidět, vědět, zorganizovat. Je důležité si říct, že Komora je tu pro Vás a bez podnětů od Vás to prostě nejde a nepůjde. Chceme dělat to, co Vás zajímá, co Vás baví. Prostor pro Vaše podněty je stále otevřen, a to ať již osobně na akcích Komory nebo na mailu info@komora-ucetnich.cz. Děkujeme Vám za ně. A já Vám děkuji za Vaši pozornost věnovanou této zprávě.

*[určeno pro Sněm KCÚ]
Říjen 2023*

Ing. Jaromír Hrazdira

Informace o hospodaření Komory certifikovaných účetních, z.s.

Vážené členky a členové, dovoluji vám, abych vás ve stručnosti informovala o hospodaření Komory za období 2022.

Komora za účetní období 2022 dosáhla kladného výsledku hospodaření, a to v celkové výši 1.911 tis. Kč. Z celkového zisku připadá 1.627 tis. Kč na hlavní činnost, na vedlejší činnost pak zbyvajících 284 tis. Kč.

V hlavní činnosti bylo dosaženo obrátu 10.797 tis. Kč, ve struktuře – dotace, přijaté členské příspěvky, tržby za vlastní výkony a zboží. Nejvýznamnějšími položkami v nákladech, jejichž celková hodnota činila 9.170 tis. Kč, byly ostatní služby (náklady k analytické části „dotace“, náklady na lektory a zajištění vzdělávacích a klubových akcí, náklady na bulletin, provozní náklady na kancelář aj.). Účetní jednotka průběžně pečuje o pohledávky a v případě nezbytnosti účtuje o opravných položkách. Členské příspěvky, náklady a výnosy na delší vzdělávací pásma jsou časově rozlišovány. Součástí vedlejší činnosti je zejména marketingová činnost.

Návrh účetní závěrky za účetní období 2022, která bude nyní v listopadu předložena Sněmu k projednání, byl prezentován komisím na výjezdním zasedání, které probíhalo 14.–15. 7. 2023 v Choťovicích. Výbor i komise mají přístup k podkladovým materiálům a inventurám zůstatků na účtech. Dozorčí komise vyjádřila svůj názor k účtování prodeje propagačních předmětů, avšak došla k závěru, že se s ohledem na vyšší hodnoty nejedná o materiální chybu. Výkazy za účetní období 2022 a předběžné výkazy za měsíce 1–9/2023 jsou k dispozici v podkladových materiálech ke Sněmu na webu Komory a bude nám potěšením, pokud si je členové prostudují. Tímto bych chtěla všechny členky i členy Komory vřele pozvat k osobní účasti na Sněmu, kde si můžeme společně říci, kam chceme společně Komoru směřovat v dalším roce. Mám vás ráda!

Vaše Lenka Dvořáková

Podzimní Farma

**20.–22. listopadu 2023
Hotel Na Farmě, Choťovice**

Pondělí – Inventarizace

Ing. Lenka Dvořáková, Ing. Jaromír Hrazdira

Úterý – DPPO

Ing. Bc. Jiří Nesrovnal

Středa – DPH

Ing. Jiří Klíma

Doprovodný program

módní přehlídka, hudba, wellness

Alice.

**Během pár
vteřin sama
vytěžím
a přepíšu vaše
faktury
i účtenky.**

- ✓ 3–5 korun za celý dokument
- ✓ jednoduchý a intuitivní nástroj
- ✓ 98% přesnost vytěžení dat
- ✓ důraz na zabezpečení
- ✓ archivace dokumentů až 5 let
- ✓ položky, účetní jednotky, schvalovací workflow...

Podporované účetní systémy:

HELIOS

ABRA
software for your business

POHODA
Ekonomický systém

PREMIER
SYSTEM

iDoklad

alice.redque.cz

...a mnoho dalších.

Komora
certifikovaných
účetních
Účetní profesionálové

Vydává

Komora certifikovaných účetních, z.s.
Vinohradská 2022/125
130 00 Praha 3
IČ: 04662075

www.komora-ucetnich.cz
info@komora-ucetnich.cz

Redakční rada

Ing. Lenka Dvořáková
Ing. Jan Kellner, Ph.D.
MgA. Denisa Kokošková
Ing. Jan Molín, Ph.D.
Ing. Petra Špačková
Ing. Libor Vašek, Ph.D.

Registrace MK ČR pod č. E21590 z 12. 3. 2014
ISSN: 2336-3576
Vychází čtvrtletně

Články obsahují názory autorů, které
se nemusí shodovat se stanovisky KCÚ.

Odborné příspěvky podléhají recenznímu
řízení — bližší informace viz webové stránky.

Reprodukce obsahu je možná pouze
s písemným souhlasem vydavatele.

Vydání: říjen 2023

